

309053

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3. } చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ మార్చి నెల 30 వ తేది శుక్రవారము } No. 301
 సంపుటము. 3 } పింగళినామ సంవత్సర చైత్ర మాస శుద్ధ అష్టమి ర. } నంబిక 300

నోటీసు.
 కొత్తగా రయినమిల్లు కట్టబోవువారికి
 మంచి తరుణము.
 సెకండుహాండు హై. పిఫర్ అలగ్జాండరు
 యాంగు స్టీము యింజన్ అమ్మకమునకు
 సిద్ధముగ నున్నది.
 18 అం॥ సిలండరు స్టోక్కు 36 అం॥ 25
 గుట్టముల పవరు స్టోవీలు 10 అడుగులు.
 స్టీను 16 అం॥ మరచుతుల అనసరము
 లేక సరియైన స్థితిలోనుండి బాగుగ పని
 చేయుచున్నది. (738)
 వలయు వారు యీ క్రింది అడ్రెస్సుకు వ్రాయవలెను:-
 గ్రంధి బంగారాజు, మేనేజింగ్ ప్రొప్రయెటరు
 శ్రీ లక్ష్మీస్వామి రాయు మిల్లు, రాజమండ్రి.

A Magic Cure for Scorpion Sting.
సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.
 (రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్ మార్కు) 536
 దుఃఖమునో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
 గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ॥ 100 ఇనాం.
 ఇది ప్రతి కటుంబమునం దుండ
 వలసిన షాఫ్టర్లము. అంగ్ల,
 యూనాని, డోమైన్లలో పాగ
 డ్రగ్ గాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము
 లుంచినను మందు గుణముమాడదు,
 తేలవకు మృతమే కాక ఎలుక.
 కుక్క, పాము, జిడ్డి మొదలగు
 విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
 గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0.8-0
 పోస్టేజీ 0.3-0. 1 డబ్బా పాకెట్టు
 వెల రూ॥ 5-0-0. పోస్టేజీ వేలు.
 ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్టు తెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజీ ఇనాం.
 వర్తకులకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.
 చిరునామా:- ధనలక్ష్మీ కంపెనీ,
 1/6 వెంకటేశ పేట్రీ వీధి, సూర్యపేటస్ట్రీట్, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు
 మనవి.
 ఆంధ్రపత్రిక 8-వ సంవత్సరాదిసంచిక ఏప్రిలు
 రెండవవారములో తప్పక వెలువడును. కావున
 నాలోపుగ అవసరము లేనట్లు మాకు తెలిపిన
 వారికి తప్ప, లేకైన వారందరికి, సంచిక కావలసి
 యుండినట్లెంచి సంచిక కిమ్మతుకు సంచిక నె
 వి. పి. గ నంపెదము. కావున వి. పి. వైకమును
 చెల్లించి సంచికను వైకొన ప్రార్థితులు. సంచిక
 యనవసరమని తోచినవారు, తమ యుద్దేశ్యమును
 మాకు తెలిపి, వి.పి. ఖర్చుల నష్టమును తొలగించ
 ప్రార్థితులు. ప్రతిదినమునను 500 కంటే నెక్కు
 వగ పోస్టువారు తీసికొనరు. కావున ఆలస్యమయిన
 దని త్వరపడి యుత్తరములు వ్రాయుకుండ ప్రార్థితులు.
 పత్రికాధిపతి.

త్వరలో! వెలువడగలదు!!
పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక
 ముద్రితమగుచున్నది.
 నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక,
 నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు
 వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును
 ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.
 ఏప్రియలు మొదటివారములో వెలువడగలదు.
 కాగితముల కటవునం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న వలయువారు
 వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము:
 ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు వెల రూ॥ 2-0-0
 ,, అర్ధసంవత్సర ,, ,, 0-8-0
 ,, అర్ధసంవత్సర ,, ,, 0-12-0
 ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు ,, ,, 1-0-0
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.
అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.
 తామర తైలము. పండ్లపాడి. మోహినీ తైలము.
 డబ్బీ 1-కి 0-4-0. డబ్బీ 1-కి 0-2-0. సీసా 1-కి 0-12-0.
 అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిస్ట్రీట్ మద్రాసు.

మంచిగుణము గల శాస్త్రీయశాస్త్రములు.
బృహత్ మంజుష్టాదికావ్య
 రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
 1/4 పౌను సీసా రు 0-12-0.
చంద్రప్రభ గుటీ
 మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
 పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.
వాసవలేహము
 దగ్గునకు మంచిమందు.
 1/4 పౌను సీసా రు 0-10-0
 వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయభాషలో
 జరుపవలయును.
జాండూ ఫార్మ్యూటికల్
మర్కస్
 ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు
 బొంబాయి నెం 13.
 The Zandu Pharmaceutical Works
 388 The Ayurvedic Pharmacists.
 Elphinstone Road, Bombay. 13.

ఉచితము! **ఉచితము!!**
మానవ గడియారము
 దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?
 144 ఫుటలగుల వైద్యగ్రంథము చదువుటగలన
 మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు నేర్చుకొన
 వచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.
 రాజులైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
 20, చీనాబజారురోడ్, మదరాసు.
 188

180 ఫుటల పుస్తకము ఉచితము
 ఆరోగ్యమును శాస్త్రీయమునబాంధు స్వాభావిక
 పైన కొన్ని విధముల అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది.
 ఈ ఉత్తమ పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి
 తగినసౌఖ్యమును దృఢగాఢమును అయ్యున్నదిని ఇప్పించు
 ను. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును పోస్టు చార్జి
 యా మేమే భరించుటవలెను. వెంటనే వ్రాయును.
 219 వైద్యశాస్త్ర మంత్రంకో గోవిందజీ,
 ఆలంకర్తగణా డ్రాఫ్టరయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మోటారు నడపుట.
 మూడుమాసములలో మోటారు నడపు ను
 పునట్లు చేసి గవర్నమెంటు స్పెషిక్లేటు ఇప్పించె
 దము. ఫీజు రు50-0-0; 2 మాసములలో తయారు
 చేయుటకు రు 60-0-0.
 రాంనాయక్ అంబికం వెస్ట్
 మోటారు ఇంజనీరింగ్
 మద్రాసు.
 722

ఇండియా దేశపు యుద్ధ ఋణము.

రొక్కరూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును యుద్ధమును సాగించుటకు గాను హిజ్ మెంట్ చేస్తే వారి దొరతనమున కియ్యబడును.

1929-1947 వ సం॥ నూటికి 5 వడ్డీ యుద్ధ ఋణము.

1920 వ సం॥ నూటికి 5 వడ్డీ యుద్ధపత్రములును, 1922 వ సం॥ నూటికి 5 వడ్డీ యుద్ధపత్రములును.

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (1917-18 వ సం॥ జూలై అయ్యేవి.)

అసలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్నమెంటువారి ఆస్తిని రివిన్యూలున్న హామీగా ఉంచును.

1. 1929-1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణము.

జారీవెల: నూటికి రు 95 ల నీ క్రిందివిధముగా చెల్లించవలెను:-

అల్లాటు మెంట్లు.

పూర్తిగా రొక్కము చెల్లించిన అల్లాటుమెంట్లు: దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 95 లు. వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటుమెంట్లకు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 15 లున్న, తక్కినవి నాలుగు మాసవారికి నూటికి రు 20 ల వాయిదాలున్న, సదరు వాయిదాలు ఒక్కొక్కటి దరఖాస్తు చేసిన నెలకు వెంబడినే తర్వాతి వచ్చే, ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ నెలల 15 వ తేదీన, లేదా సదరు తేదీ ఆదివారమైతే 16 వ తేదీన చెల్లగల్గవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టికి నూటికి 5; క్రింద 15 వ తేదీన, ఆగస్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు వాయిదా:- అంతకు పూర్వము తీరుమానము కానియెడల, 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము 1947 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 15 వ తేదీన సరిసమానుగా తీర్చివేయబడును: కాని, 1929 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 15 వ తేదీన గాని అట్లాపియ్యటగాని, ఇండియా కేజిట్టులో పూర్తిమారుగా క్యాంబెడరు నెలల నోటిసిచ్చి, సదరు ఋణముగాని అందలి ఏ భాగమునైనా గాని సరిసమానుగా తీర్చివేయబడక, ఇండియా గవర్నమెంటువారు ఏమిట హక్కు నిల్చుకొని యున్నారు.

లోటు ధర్మి ఫండు:- 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు బాహు ధర్మి ఫండులో పరిహారాధ్యము, జారీవెలకంటె బాహుధర్మి తగ్గినప్పుడు, సదరు ఋణము తాలూకు సెక్యూరిటీలను కొని పట్టచేయుటకొరకు ఒక ఫండు ఏర్పరుచుటగాను, 1929-1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తములో నూటికి ఒకటివరకు అయ్యే మొత్తము ప్రతి సంవత్సరము ప్రత్యేకముగా ఉంచుటకు ఇండియా గవర్నమెంటు వారు ఒడంబడియున్నారు.

II. 1920 < సం॥ యుద్ధపత్రములు, 1922 వ సం॥ యుద్ధపత్రములును (రాబడి పన్ను మినహాయింపబడినది).

జారీ వెల: నూటికి రు 100 లు ఈ క్రింది విధమున చెల్లించవలెను:- పూర్తిగా రొక్కము దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 100 లు.

చెల్లించిన అల్లాటుమెంట్లు:

వాయిదా పద్ధతి అల్లాటుమెంట్లకు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 20 లున్న, తక్కినవి నాలుగు మాసవారికి నూటికి రు 20 ల వాయిదాలున్న; సదరు వాయిదాలు దరఖాస్తు చేసిన నెలకు వెంబడినే వచ్చు, ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ, నెలల 15 వ తేదీన, లేదా సదరు తేదీ ఆదివారమైయెడల, 16 వ తేదీన, చెల్లగల్గవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టికి నూటికి రు 5 వడ్డీ; క్రింద 15 వ తేదీన, ఆగస్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు తేదీ: 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1920 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీన 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1922 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీన, తీర్చి వేయదగి యుండును.

III. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (రాబడి పన్ను మినహాయింపబడినది)

జారీచేసినతర్వాతి 5 సంవత్సరముల కిచ్చివేసే, రు 10 లకు, రు 20 లకు, రు 50 లకు, రు 100 లకును.

జారీ వెల:

రు 7-12, రు 15-8, రు 38-12, రు 77-8 లును.

మరిన్ని, ఈ సర్టిఫికేట్లు జారీచేసిన పోస్టాఫీసులో, సదరు అయిదు సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనా, ఋణపు ప్రకటనలో నిర్దేశించిన రేట్లకు, మార్పుకోవచ్చును.

1. సెక్యూరిటీలు ఏ రూపముగా నుంచునది.- 1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణమునకును, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రములకును 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములకును సంబంధించిన సెక్యూరిటీలు, దరఖాస్తుదారు కోరిక (దరఖాస్తులో వ్రాసుకోవలెను) ప్రకారము, ఈ క్రింద వివరించిన రూపమున జారీ చేయబడును:-

- (1) రెజిస్టర్డ్ స్టాకు సర్టి ... వస్తావేజుమాలమున ప్రాస్తు చేయవచ్చును;
- (2) ప్రామిస్సరీ నోట్లు ... ఎండార్సుమెంటు మాలమున ప్రాస్తుచేయవచ్చును;
- (3) హాబరు పెట్టువానికి చెల్లు ఆప్పగింత పెట్టుటమాలమున విడిగల (చేరు) పత్రములు. ప్రాస్తుచేయవచ్చును.

ఏ కోరికను నిర్దేశించనియెడల, మొదట, సెక్యూరిటీలు రెజిస్టర్డ్ స్టాకు సర్టిఫికేట్లు రూపమున జారీచేయబడును.

2. రాబడిపన్ను.- 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీది వడ్డీకిని 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముమీది వడ్డీకిని రాబడి పన్ను నుండి మినహాయింపు ఉండును. కాని అధిక పన్నునుండి ఉండదు.

1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము మీది వడ్డీకి రాబడి పన్నునుండిగాని అధిక పన్నునుండిగాని మినహాయింపు లేదు. రాబడిపన్ను ఆప్తతాలూకు రెండవ షెడ్యూలుయొక్క III భాగములోని నిబంధనల ప్రకారము రాబడిపన్ను విధింపబడును.

3. కన్వర్షన్ (మార్పు) హక్కులు.- 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము తాలూకు థీసికోస్ట్రప్రతి (నామకా అనగా పేరుకు) రు 100 ల కున్న, ఇండియా గవర్నమెంటు తాలూకు, నూటికి 3 వడ్డీ రూపాయ ఋణములలో ఏబాబతు అయినగాని, 1916-1917 సం॥ పు నూటికి 4 వడ్డీ కన్వర్షన్ ఋణము బాబతుగాని (నామకా) రు 150 లకు ఋణము కోరువాడు మార్పుకొని, అందుల ప్రతిఫలముగా:-

మార్చిన నూటికి 3 వడ్డీ ఋణముబాబతు (ప్రతి నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధఋణము బాబతు (నామకా) రు 65 లు,

మార్చిన నూటికి 3 వడ్డీ ఋణము బాబతు (ప్రతి నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణము బాబతు (నామకా) రు 76 లు,

మార్చిన నూటికి 4 వడ్డీ కన్వర్షన్ ఋణము బాబతు (ప్రతి నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణము బాబతు (నామకా) రు 92 లు,

ఈరేటున మార్పుగా తేలేది 1929-1947 సం॥ ఋణపు మొత్తమున్ను, (కోరిన యుద్ధఋణపు మొత్తము) పూర్తిగా నాల్గుగా చేయుటకు కావలసిన యుద్ధఋణపు అధిక మొత్తమున్ను పొందుదును. ఈ అధిక మొత్తమునకు గాను, రు 1-టికి ఒక అణా చొప్పున (ప్రోసివేర్తో) రొక్కము చెల్లించవలెను.

4. 1917 వ సం॥ కనంబరు 1 తేదీకి తర్వాతను, 1918 సం॥ జనవరి 15 వ తేదీ దాటకుండున, ఎప్పుడైనా మార్పు కొను హక్కులను చెలాయించుకోవచ్చును. మార్పు వారంట్లు అన్వేషణ చేయదగియుండి, హాబరు పెట్టువానికి చెల్లుబాటు గల రూపమున జారీచేయబడును.

5. మార్పుమీద జారీచేయబడిన 1929-47 సం॥ యుద్ధ ఋణపు సెక్యూరిటీలపై 1917 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీనుండి వడ్డీ ముట్టును. వై 3 వ క్లాజు ననుసరించి చెల్లించిన రొక్కమునకు ప్రత్యేకము వడ్డీ ఇయ్యబడదు.

6. 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణముల బాబతున్న, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల బాబతున్న, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, ఉంచుకొన్న మొత్తములను, ఇండియా గవర్నమెంటువారు ముం దెప్పుడైనా జారీచేయవలెనీ రూపముగా మార్పుకొనుటకు హక్కు ఉండదు.

7. దరఖాస్తులు.- 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము కొరకును, 1920 వ సం॥ యుద్ధ పత్రములకొరకును, 1922 వ సం॥ యుద్ధపత్రములకొరకును (పోస్టాఫీసులద్వారా చేసే దరఖాస్తులుకాక) చేసికొనే దరఖాస్తులు, 1917 సం॥ మార్చి 15 వ తేదీ గురువారం మొదలుకొని, 1917 సం॥ జూను 15 వ తేదీ శుక్రవారంవరకు కాలములో ఎప్పుడైనా, ఈ క్రింద వివరించిన ఆఫీసర్లైనవైనను మనుష్యుల కెవరినైనా చేసికోవచ్చును:-

- (1) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరుకుగాని, ప్రదేశపు అక్యూంటెంటు జెనరలుకో కంట్రోలరుకో ఎవరికైనాగాని
- (1) బంగాళ ము, బొంబాయి, మద్రాసు బాంకుల తాలూకు, హైదరాబాద్ బాంకులలోని సెక్రటరీలకును ప్రెజిడెంట్లకునుగాని, ఇండియా జేకములో ఏ బ్రాంచిలో నైనను సదరు బాంకుల ఏజెంట్లకుగాని, మరియు,
- (2) జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోని గవర్నమెంటు ప్రెజిరీల చార్జిగల ఆఫీసర్లకు.

8. దరఖాస్తులు నూరు రూపాయల మొత్తమునకో, పూర్తిగా నూర్గుల మొత్తమునకో, చేసికోవలెను.

9. రు 100 ల మొత్తముకు మాత్రమే చేయు దరఖాస్తులు, అన్ని సందర్భములలోను, విలువక్రింద పూర్తిగా చెల్లించిన రొక్కముతో గూడ, పంపబడవలెను; సదరు రొక్కము, 1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణమువిషయములో రు 95 లున్న, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల విషయములోను 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల విషయములోను రు 100 లున్న.

10. 1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము బాబతున్న, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, రు 200 ల మొత్తమునకేమి అందుకు వైబడిన మొత్తముల కేమి, చేసికొనే దరఖాస్తులు,

(a) పూర్తిగా రొక్కము సాము చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లకుగాని,

(b) వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లకుగాని, చేసికోవచ్చును.

12. ప్రోకరేజీ.- ప్రసిద్ధమైన బాంక్లకును (బ్రోకర్లకును వారి ప్రాంపుతోగూడిన రొక్కపు దరఖాస్తులపైని చేయబడిన అల్లాటుమెంట్ల విషయములో నూటికి రు 0-2-0 ల చొప్పున కమిషను ఇయ్యబడును; కాని, పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్ల దరఖాస్తుల సహా, పోస్టాఫీసులద్వారా వచ్చిన దరఖాస్తుల విషయములోను, కన్వర్షన్ రొక్కకు చేసిన దరఖాస్తుల విషయములోను, సదరు కమిషను ఇయ్యబడదు.

దరఖాస్తు సమానాలు, అకౌంటెంటు జనరలువద్దగాని, ఏ బాంకువద్దనో, ప్రోకరువద్దనో, జిల్లా ప్రెజిడెంట్లనో గాని దొరకును.

పోస్టాఫీసు ప్రకరణము.

(పోస్టాఫీసుల ద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తుల విషయమున ప్రత్యేక నిబంధనలు.)

20. 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణముకొరకును, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల కొరకును, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములకొరకును దరఖాస్తులు, ఈ క్రింది క్లాజులలో చెప్పిన మరతులకు లోబడి, 1917 సం॥ మార్చి 15 తేదీ గురువారము మొదలుకొని 1917 సం॥ ఆగ్టోబరు 15 వ తేదీ సోమవారము వరకును, అదివరలో పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బాంకు డిపాజిట్ రైస్ట్రీయో కాన్వర్షీయో ఏ నునుష్యునినుండి యొకనా, సేవింగ్సు బాంకు పనిచేయుట కధికారముగల ఏ పోస్టాఫీసు ద్వారా నైనను గూడ, పట్టబడును.

22. అధిక మొత్తములు అధపు మొత్తములు:- పోస్టాఫీసులద్వారా వచ్చే దరఖాస్తులు రు 25 ల మొత్తముకో పూర్తిగా రు 25 లు గల మొత్తముకో అయి యుండవలెను. ఒకే ఈ ప్రకటన ననుసరించి, పోస్టాఫీసుద్వారా మెట్లు వెరసిమీద రు 22,500 లకు మించిన మొత్తములకు దరఖాస్తుపెట్టకు, ఉంచుకోనుగూడదు; ఇందు 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణములో రు 7,500 ల కెక్కున ఉండగూడదు; 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను 1922 వ సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను ఒకదానిలోగాని రెంటిలో కలిసిగాని రు 7,500 ల కెక్కున ఉండగూడదు; మరియు, పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల సర్టిఫికేట్లులలో రు 7,500 ల కెక్కున ఉండగూడదు 37 వ క్లాజు చూడుము.

మరాలు.- (1) ఈ ప్రకటన ననుసరించి పోస్టాఫీసు ద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తులు, పోస్టాఫీసుద్వారా జారీగడ పొంది ఉంచుకొన్న సెక్యూరిటీల మొత్తములు ఏమున్నను వాటితో నిమిత్తములేవండా, అంగీకరించబడును.

(2) కన్వర్షన్ చే లభ్యమైన 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తములు, నైని చెప్పిన పరిమితుల వర్తింపజేయు నప్పుడు రొక్కలోనికి తీసికోబడవు.

23. చెల్లించవలసిన మొత్తములు.- దరఖాస్తు పెట్టుకొన్న మొత్తములు దరఖాస్తుతో పూర్తిగా చెల్లగల్గవలెను; వాయిదాలుగా చెల్లగల్గగూడదు. కాని ఒకే మనిషి ఒకటికంటె ఎక్కువ దరఖాస్తులను పెట్టుకోవచ్చును; కాని, వాని దరఖాస్తుల మెట్లు మొత్తము 22 వ క్లాజులో నిర్దేశించిన పరిమితులను మించగూడదు.

24. చెల్లగల్గే పద్ధతి.- పూర్వపు క్లాజు ననుసరించి చెల్లవలసిన మొత్తములు, ఈ క్రింద వివరించిన విధములలో సేవిధముగా నైనగాని, ఒక విధముగా కొంతయు మరియొక విధముగా కొంతయుగాని చెల్లగల్గవచ్చును:-

(a) దరఖాస్తుదారునికి సేవింగ్సుబాంకు ఖాతా ఉన్నయెడల, ఆ ఖాతా జరుగు తనకున్న ఏదైనా రొక్కపు నిల్వను ప్రాస్తుచేయవచ్చు;

(b) రొక్కరూపమున గాని కరెన్సీ నోట్లరూపమున గాని చెల్లించడము; లేదా, అట్టి బ్యాంకు ఫ్లాపింపబడిన తావున ఉండే హెడ్డు పోస్టుమాపుకు చెల్లదగుట్లుగా ప్రసిద్ధమైన బాంకుమీద క్రాసుచెక్కు ఇయ్యడము.

25. సెక్యూరిటీలు.—పోస్టాఫీసుల ద్వారా చేసికొన్న ధర్మభాగ్యుల విషయములలో సెక్యూరిటీలు, ప్రామిసరీ నోట్లు రూపమునగాని పాత సర్టిఫికేట్లు రూపమునగాని జారీ చేయబడును. ఇట్లు జారీ చేయబడిన సెక్యూరిటీలు, పోస్టుల యొక్క యుక్తిగ్రాఫులయొక్కయు అక్సాంపెంటు హావాలలో, ఉంచినయెడలను, ఉంచినంత కాలమున, ప్రత్యేకముగా వానిపైని రాబడి పన్ను మినహాయించబడును.

26. రాబడిపన్ను.—1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీదను, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీదను, చెల్లవలసిన వడ్డీపైని రాబడి పన్ను మినహాయించబడును. 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము బాబతు సెక్యూరిటీలు, పోస్టులయొక్కయు టెలిగ్రాఫులయొక్కయు అక్సాంపెంటు హావాలలో, ఉంచినయెడలను, ఉంచినంత కాలమున, ప్రత్యేకముగా వానిపైని రాబడి పన్ను మినహాయించబడును.

27. కన్వెక్షన్ (మార్పు).—పోస్టాఫీసు ద్వారా 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము కొరకు దరఖాస్తు పెట్టుకొను వానికి, వానికి పైచెప్పిన 3 వ క్లాజులో ఉండే హక్కులు చెలాయించుట కధికారమిచ్చే, అన్యధము చేయదగిన కన్వెక్షన్ ను వారంటాకిటి (కన్వెక్షన్ కొరైజ్ దరఖాస్తు సమూహాలతోనూడ) ఇయ్యబడును.

28. కన్వెక్షన్ నిమిత్తము ఇచ్చుకొనే సెక్యూరిటీలు, పోస్టులయొక్కయు టెలిగ్రాఫులయొక్కయు అక్సాంపెంటు జెనరలుగాడవద్ద ఇదివరలోనే డిపాజిట్టుగా ఉంచుకొన్న టియో లేదా కన్వెక్షన్ చేసినవాడు, వారి ద్వారా మొదట కొన్నట్టియో, అన్ని కేజులలోను, నూటికి 3 వడ్డీ రూపాయ ఋణము బాబతుగాని, నూటికి 3 వడ్డీ రూపాయ ఋణము లలో వేని బాబతు అయినగాని, 1916-17 సం॥ పు నూటికి 4 వడ్డీ ఋణము బాబతుగాని సెక్యూరిటీల కన్వెక్షన్ (మార్పు),

- (ఎ) అత్యున్నత కన్వెక్షన్ వారంటును (పోస్టాఫీసు ద్వారా పొందినవైనను కానివైనను), క్రమముగా పూర్తిచేసిన కన్వెక్షన్ దరఖాస్తు సమూహము, మరియు
- (బి) పోస్టులయొక్కయు టెలిగ్రాఫులయొక్కయు అక్సాంపెంటు జెనరలుగారి పేర ఎంచాన్సు చేయబడిన సెక్యూరిటీలను (సెక్యూరిటీ లేమైన ఉన్నయెడల)

1917 సం॥ నవంబరు 1 వ తేదీకి తర్వాతను 1918 సం॥ జనవరి 15 వ తేదీకి పూర్వమున ఏదైనా పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బాంకు ఆఫీసులో హాజరు పెట్టినయెడల, 3 వ క్లాజులో చెప్పిన చెల్లవలసిన రొక్క మేమైన ఉన్నయెడల అది చెల్లించుటకు లోబడి, పోస్టాఫీసు ద్వారా జరిగించబడును.

దరఖాస్తు సమూహా లేపోవు ఆఫీసులో వైనను దొరకును.

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు జారీచేసిన తర్వాత అయ్యునుసంపన్నములకు ఇయ్యబడే రు 10 ల, రు 20 ల, రు 50 ల, రు 100 ల సర్టిఫికేట్లు.

32. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు, 1917 సం॥ ఏప్రిలు 1 వ తేదీన గాని అటామిగ్యుట గాని ఎప్పుడైనను, సేవింగ్సుబాంకు పనిచేసే అన్ని పోస్టాఫీసులలోను దొరకును.

- 33. ఈ సర్టిఫికేట్లు నాలుగు విధములవిగా నుండును:-
  - రు 7 - 12 చెల్లించినయెడల పొందే రు 10 లవి.
  - రు 15 - 8 " " రు 20 లవి.
  - రు 38 - 12 " " రు 50 లవి.
  - రు 77 - 8 " " రు 100 లవి.

34. సర్టిఫికేట్లలో వ్రాసియున్న పూర్తి మొత్తము, జారీ తేదీకి పిమ్మట అయ్యును సంవత్సరముల కియ్యబడును. కాని ఆ అయ్యును సంవత్సరముల కాలములోపల సెప్పవలసిన సర్టిఫికేట్లు గలవాడు ఋణపు ప్రకటనలో నిర్దేశించబడిన కేట్లు చొప్పున, రొక్కమును పొందుటకు హక్కు గలిగియుండును.

37. ఈ సర్టిఫికేట్లు రూపమున ఏ ఒక మనిషిగాని, నూటికి 3 వడ్డీ రూపాయ ఋణము, నూటికి 3 వడ్డీ రూపాయ ఋణము, నూటికి 4 వడ్డీ రూపాయ ఋణము. 1929-47 సం॥ యుద్ధ ఋణము, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములు, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములు, వీటిలో వేని బాబతైనా, పోస్టాఫీసుల ద్వారా తాను పొంది ఉంచుకొన్న సెక్యూరిటీలుగాక, రు 7,500 ల కెక్కువ మొత్తము ఉంచుకొనూడదు.

38. జారీచేసిన పోస్టాఫీసు ఉండే సర్కిలు యొక్క పోస్టుమాస్టరు జెనరలు సెలవుపొందిననే తప్ప, ఈ సర్టిఫికేట్లకు ట్రాన్సుమిషన్ చేయనూడదు.

40. ఈ సర్టిఫికేట్లకొరకు దరఖాస్తు సమూహాలు ఏ పోస్టాఫీసువద్దనయిన దొరకును.

(అలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జెనరలుగారి ఉత్తరువుమేరకు.)

జె. బి. బ్రన్యేట్,
ఇండియా గవర్నరు మెంటు సెక్రెటరీ.

మాకలకత్తా జాబు

భరతవర్ష భావికము.

(మాస్ట్రీయ విలేఖరుని యొద్దనుండి)

కలకత్తా, మార్చి 24:-

నిన్నటి దినముతో వెనుకటి సంవత్సరము ముగిసినది. నేటినుండి నూతనసంవత్సర మారంభ మైనది. ఈ దినమున వెనుకటి కార్యములను విమర్శించుకోవలసిన కొందఱుండురు. భావి కార్యముల నిర్వహించుకోవలసిన మఱి కొందఱిమతము; కాని భావికాలము భూతగర్భమున నిమిడి యున్నది. కావున వెనుకటి యభివృద్ధిని విమర్శించుకొని ముందు జరుపవలసిన కార్యములను నిర్ణయించుకోవలసిన నామతము.

కడవి పోయిన సంవత్సర మిటీవలి హిందూదేశచరిత్ర మన సత్యంత్ర ప్రాముఖ్య మైనది. కొంతకాలముక్రిందట మహావైధనముల ననుభవించి నాగరకత్తు, నాయకులై యుండిన భారతీయులకు రానురాను చెడ్డదినములు వచ్చినవి. కాని పాశ్చాత్య నాగరకత్తోడి సంఘర్షణమువలన జాతీయజీవనము తిరిగి వికాసపథం నారంభించినది. గతినిపొందిన కాలిదాసాదుల కవనగరిమను నేటి రవీంద్రనాథుడు తిరిగి ప్రకటించినాడు. జేజుమై పోయిన చరకనాగార్జునుల శాస్త్ర సంపదను నేడు జగదీశ చంద్రబోసు, వేంకటరామకృష్ణ ప్రభుల చంద్రారావు, మున్నగువారు తిరిగి జగద్విఖ్యాతము గావించుచున్నారు. మహామేధాసంపన్నులై జగద్గురువులైన శంకర రామానుజాదుల ప్రజ్ఞాప్రాభవమును నేటి బాల గంగాధరచార్యుడు పునఃప్రకటితము చేసినాడు. భారతీయులు తమజాతీయస్వక్తిత్వమును గుర్తెరింగి తమ జాతీయ స్వత్వమును గాపాడుకొనుటకై ప్రయత్నింప నారంభించినారు. ఈ నూతన వికాసము భరతవర్షముయొక్క భావ్యాన్నత్యభానాదయమును జాటు వేరుజుక్కనంటిది.

జాతీయస్వత్వమును గుర్తెరింగి వికాసపథం దేశము దాగ్యజీవనమును భరింపజాలదు. ఇప్పుడు భరతవర్షమున స్వాతంత్ర్యమూరుతము ప్రతిభారతీయుని శ్వాసకోశముల యందును దీప్రముగా నాడుచున్న దనుట యతిశయోక్తి కా నేరదు. ఈ స్వాతంత్ర్యకాంక్షను సామ్రాజ్యాభ్యుదయమున విశాలభావముతో సమన్వయించుట కొక్క యాంశ యవతీ మణి పూనుకొనినది. ఈమె నామము జగద్విఖ్యాతము. ఆనీ బీసెంటు దొరసానిగారి నిరంతరకృషివలన హిందూదేశమునం జెల్లమెడల వచ్చుసంస్కరణం దొందు సువర్ణకలముల వలె స్వగజ్యసమితులు స్థాపించబడినవి. ఎన్నడును దివికుండుట యజాంగని వికాసమైన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున భారతీయులు స్వగజ్యసంపదను బడసి కాలనీలతోబాటు సమానగౌరవమును పొందగలుగుటకై యీ సమితులు కృషిచేయనారంభించినవి. ఇప్పుడు యూరపుఖండము నలెను రక్షప్రవాహమున ముంచివైచుచున్న ఘోరసంగ్రామము భరతవర్షాభ్యుదయమునకు దోడ్పడినది. ఘోరమైనసంగ్రామరంగమున భారతవీరుల గ్రవించుచున్న ప్రతిరక్తచిందువును భరతవర్షముయొక్క విముక్తిదీపమును దగ్గరదెచ్చుచున్నది. యుద్ధవ్యయమునకై భారతీయులు సంతోషపూర్వకముగా నొసంగినప్రతిరూకయొక్క ప్రాంతయు భారతీయులు స్వరాజ్యపండుకుండుగల హక్కును జూచుచున్నది. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య మెడలేని కష్టములలో మునిగియున్న సమయమున భరతవర్షము చూపియుండిన యపారమైన రాజభక్తి బ్రిటిషుపాలకులకు మనయందు విశ్వాసమును గలిగించి దేశముక్తికి దోడ్పడగలదనుటకు సందియములేదు.

మొట్టమొదట నిరంకుశాధికారమున నిగ్గులుదేలియున్న యధికారులు కొందఱు తీసుతనోద్యమమును వ్రేళ్లతోగూడఁ జెకలించివేయజూచిరి. కాని పౌరుషముకన్న దైవము బలవంతము. దైవప్రేరితములైన మహోద్యమములను నిరంకుశత్వము నిర్మూలము చేయజాలదు. స్వరాజ్యకాంక్ష న్యాయమైన యభిలాష యని ముఖ్య న్యాయసాసములు తీర్మానించినవి. హిందూదేశ సంరక్షకశాసనము ప్రతికాశాసనమువంటి వజ్రాయుధములను అధికారవర్షము ప్రయోగించినను, భారతీయుల హృదయములు తన్నిన కొలంది-చిగిరించు నశోకవృక్షమువలె గ్రోత్త కొర్రులను జిగిరింప నాంభించినవి. తుట్టుకుడి యుద్యమమునకు సధికారులే కొంతవఱకు వశము కావలసివచ్చినది. హిందూదేశ ప్రతినిధులను సామ్రాజ్యసభ నిమిత్తమై పిలుచుట యాయుద్యమప్రభావమే. హైందవ యావనులను

హిందూదేశసంరక్షక పైన్యమున జేర్చుకొనుట యాయుద్యమ ప్రభావమే. దేశముయొక్క మూలములనుండి యాగ్రహారములతో దెలుపఁబడుచున్న ప్రజాభిప్రాయమును మన్నించి మన ప్రభుత్వమువారు బంధకవ్రాతము నాపివేయుటయు నీ యుద్యమప్రభావమే. అనంతకల్యాణప్రదమైన యీ నూతనోద్యమము కడచిన డిశంబరునెలలో లక్నోపట్టణమున దేశీయ మహాసభయొక్కయు, మోన్ము లీగుయొక్కయు సనుమతిని బడసి, హిందూ మహమ్మదీయుల నొక్క (మేరుబంధమున బంధింపఁ గలుగుటలో నాశ్చర్యమేమి?

వెనుకటి చరిత్రను విమర్శించి భావికాలము వంకఁ బాఱజూచునపుడు నాహృదయము సంతోషతరంగిత మగుచున్నది. అచిరకాలములోనే భరతవర్షము శక్తిగ్గిన దేశము లతోబాటు తలయెత్తికొని తిరుగఁగల దినములు సమీపించుచున్నవి. అప్పుడు భారతీయరాజ్యాంగనిపుణులు సామ్రాజ్యకార్యభారమును వైసజేసికొని నిర్వహించుచుండుటను గన్నుల సెండువుగా గర్వముతో గాంచగలము. భరతవర్ష విజ్ఞానము ప్రపంచమునంతను దిగ్గురు నొందింపఁగల యద్భుతదినములు సంభవించు కాల మెంతో దూరములో లేదని యాశ గలుగుచున్నది.

ప్రకృతి శాస్త్ర పరిశోధన

సర్ రసవిహారి ఘోషగారు, ప్రకృతిశాస్త్ర పరిశోధనలనిమిత్తమై మావిశ్వవిద్యాలయమునకు విశేషధనము నిచ్చియుండుట చదువరు లెఱుంగుదురు. ఆ మహానానము యొక్క ఫలితముగాఁ బ్రకృతిశాస్త్ర పరిశోధనలు చేయుచున్నవారిలో సుంధాంకుశమార టెన్టీ గారుకొకరు. ఒండొంటిని దాకు రెండు గట్టిగోళములవలన జనించు ధ్వనివిషయమై వీరొక గొప్ప పరిశోధన గావించిరి. ఈవిషయముల నేయంత్ర సహాయమున లేకుండఁగనే మామూలు చెవితోడనే ప్రాప్తగు రామకృష్ణగారు గమనించి యీవిషయమునఁ బరిశోధన జరుపవలసినదని 'టెన్టీ'గారికి నూచించిరట. ఈనూతనమైన టెన్టీ గారు తమపరిశోధన గావించిరి. ఈపరిశోధన యొక్క విలువను ప్రాప్తగురు విస్సెంటుగారు 'నాలెడ్జి' పత్రికలోను, ప్రాప్తగురు బాన్సుగారు "సైంటిఫిక్ ఎస్సెంట్రీ" లోను, విమర్శించి విశేషముగా మెచ్చుకొన్నట్లు తెలియుచున్నది. హైందవమేధ నానాటికి ప్రఖ్యాతి జెందుచుండుట శుభసూచకము.

గౌరవనీయులైన లయనుగారు

కార్మికేలు ప్రభువుగారు వెల్లిపోవు చుండుటయు, వారికి బదులు రొనాల్డుషే ప్రభువుగారు గవర్నరుగా వచ్చుచుండుటయు గతవారమున వ్రాసియుంటిని. ప్రజారంజకులైన గౌరవనీయుగారు వెల్లిపోవుట తటస్థించిరి. వీరికి వీరుకోలాసంగుటకై పూజెంటుపూలులో సెకనొప్పుసభ సమావేశమైనది. బద్దవాను మహారాజాధిరాజు అధ్యక్షతవహించెను. సర్ జగదీశచంద్రబోసుగారు మున్నగువారు లయనుగారి గుణగణములను బ్రశంసించిరి. ప్రజారంజకులైన ప్రభుత్వాధికారు లిరువురు నొక్క సమయముననే వెల్లిపోవలసి వచ్చుట సంతాపకరము.

ఆంగ్లబాక్ స్టేషనువద్ద జరిగిన అగ్నిప్రమాదములో రైలు సానుగ్రీ కేయపాయమును కలుగలేదు. భారతదేశరక్షకవైస్య వివరములు బాగుగ తెలియగానే చెన్నపురి విద్యాధికులందరు సేనలో చేరువిషయ మాలోచించుచు మాతో సెకరకు చెప్పిరి. మేమీ దేశ రాజభక్తుల గురించి విశేషయముగ వ్రాయదలచుకొనలేను గాని ప్రతివారును సేనానియముల నాలోచించుచున్నారు. ఈ నియమములు నిన్న ప్రకటింపబడినవి. "మేము జీతమునుగూర్చి గాని భోజనాది విషయములను గూర్చి గాని గొణుగుట లేదు. కాని దేశ సేవకు తరుణము లభించినందుకు సంతసిల్లుచున్నామని ఇండియాక్ సెంట్రీ యటుపత్రిక వ్రాసినది. భారతీయు లందఱు రాలాగు చేయుదురని తలచెదను. దేశసేవాభావ ముంవలయును గాని సేనాని యములకొరకు వెనుకీయ గారు-మద్రాసు మెయిలు, సామ్రాజ్యపరిపాలనమునందు కీ. శే. సర్ ఫిరోజుషా మెహతా గారికి యుద్ధభా మంత్రిత్యమును కీ. శే. గోల్లగొత్తి వివేక శాఖామంత్రిత్యము నిచ్చినయెడల, పార్టీయుధమును బ్రిటిష్ వారికి అనుకూలముగునట్లు ఎన్నడో చేసియుండురు. ఈవిషయమున పయినీరు పత్రికనవ్వినవ్యవచ్చును. పరిపాలనా విషయమున భారతీయులు సభలలో నేర్చుకొనవలయు ననుట ప్రజల సహమానపరుదురు. భారతీయులే దొరతనము వారికి నేర్ప సమర్థులైయున్నారు.—ఇండియను పేట్రీయటు.

ములవలనను 78,788 లాభము గలిగినది. వ్యవసాయేతర సంఘములు 100 కి 6 వడ్డీ వంటన నప్పును జేసినవి 9% వాతన నప్పుల నిచ్చినవి 5-7% లాభమును పంచి యిచ్చినవి. పరవతి సాఘముల నృత్యంతినును వినుపూచినపుడు ప్రజలు పరవతి సంఘముల లాభములను క్రమక్రమముగ గ్రహించుచున్నారని బోధ్యమగుచున్నది. సంఘములందు విశేషభాగము అప్పు సంఘములుగ నున్నవి కాని నిర్మాణసంఘములుగ నుండలేదు. వడ్డీయును హెచ్చుగనన్నది. సంఘములు నృత్యం బొందినపుడే స్థితియందు మార్పు గలుగవలసి యున్నది

బొంబాయి ప్రాంతము మానవత్వపు వ్యాప్తియు.

బొంబాయి ప్రాంతము ప్రతీక మానవత్వముగారి వర్గములను గురించి చేసిన వ్యాఖ్యాన పునరావృతమని బొంబాయి హైకోర్టునందు వ్యాఖ్యాని మాక్లి యాదుగారు తీర్మానించి 4000 రూపములు మానవత్వమునకై యిచ్చుటలు తీర్మానించిరి. అతీర్మానముపై హార్నియనుగా రిప్పీలు చేసినపుడు ప్రధాన న్యాయాధీశు డవమానపూరితము గాదనియును న్యాయమూర్తి హీటునుగా రవమానపూరితమనియును వఖిప్రాయపడిరి. ప్రధానన్యాయాధీశును హీటునుగారి మతియు చెల్లవలయునని తెలిసెను. సీతల్వాడుగారు ప్రధానన్యాయమూర్తి మతము నెగ్గవలయును గాని క్రింది న్యాయమూర్తి వాదము నెగ్గజనని వాదించినపు డుభయులు నీవాదముతో నేకీభవించిరి. మాక్లియాదుగారు రీతీర్మానమును రద్దుచేసి హార్నియనుగారి వ్యాసమునందవమానకరమైన ప్రశంసలేదని తీర్మానించిరి. నష్టపూర్తికై ఏర్పడిన రూ 4000 రద్దుచేసినను ప్రతివాదికి వాది ఖర్చులనిప్పించుటకు విలులేదని తెలిపిరి. తీర్మానమును రద్దుచేసినపుడు ఖర్చులను మాత్రమేల నిప్పించుటదో తెలియకున్నది. క్రింది కోర్టు తీర్మానము వైకోర్టు రద్దుచేసినపుడు న్యాయమూర్తుల సంఖ్యనుబట్టి ఖర్చులను నిర్ణయించుట విచిత్రము. ఈ తీర్మానము ప్రమాణమైన అనేకములైన అప్పీలులందు ఇందు గలిగిన వైద్యభావమే గలుగుట తథ్యము.

స్వాతంత్ర్యవాదులకు విజయము

యుద్ధములన నిరుపద్రవముగ నింగ్లాడునందు స్త్రీ వ్యక్తులను నియోజకగణమునందు స్వాతంత్ర్యము గలుగ గలదని నేడు ప్రచురించిన తంత్రిసమాచారములందు తెలుపబడినది. నియోజకగణమునందు జరుగవలసిన సంస్కారములను విచారించి నిర్ణయించుటకై యొక యువసభ నిర్ణయింపబడినది. ఆ సభ తీర్మానములు జనవరియందు ప్రచురింపబడినది. ఆ తీర్మానముల కనుసాధముగ నియోజకగణమునందు సంస్కారములను జేయవలయునని అప్పీలుగారు పార్లమెంటునందు వాదించిరి. ఆ తీర్మానమును ప్రధానమంత్రి లాయడుజార్జి గారు రామోదించిరి. స్థానికులు ను స్త్రీలు నియోజకగణమునందు జేరుటకు వారు మాపిన త్యాగములనను నష్టరాంక్షయగుని ప్రశంసించిరి. నియోజకగణమునకు సంబంధించిన క్రొత్తకానూన మేర్పడవలయును స్త్రీలు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనెడి హక్కులను నిరభ్యంతరముగ గలిగియుండును. బ్రిటీషు రాజ్యాంగవేత్తలభావము లీవిషయమందు వలె నితరవిషయములందును సంగ్రామానంతరము మారుట తథ్యము.

సామ్రాజ్య సభా కార్యములు

సామ్రాజ్య యుద్ధయంత్రీ సభ యుద్ధవిశ్లేషణ వ్యవహారములను నిర్ణయించుటకై మానుచున్నది. ఆ సభ కేవలము యోచన సభ యా తేకను కార్యవిశ్లేషణాధికారము గల సభ యా యని కోరిక గారు భోవనంగాని ప్రశ్నించిరి. సామ్రాజ్య యుద్ధయంత్రీ సభకు కార్య నిర్వహణాధికారమున్నపుడు బ్రిటీషు యుద్ధసభకును వారికిగల సంబంధమును వెలుపుచుని మోరెలుగా రడిగిరి భోవనంగాని సామ్రాజ్య యుద్ధయంత్రీ సభ కార్య విశ్లేషణాధికారమును సభ యును ననియును సభయసభలకును గలసంబంధమును తెలుపుటకు విలులేదనియును తెలిపిరి. హైదరాబాద్ ప్రతినిధులకు సామ్రాజ్య యుద్ధయంత్రీ సభయందు ప్రాతినిధ్యము గలుగుటయును యంత్రీసభకును హిందూజేతముపట్ల దృక్పథమునందు గలిగిన భేదమునకు నిదర్శనము.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులు

డాక్టరు మెకిననుగారు స్వస్థలమునకు పోవుటవలనను చిన్ననలూలు హి గాలూలు సీతల్వాడుగారు రుపాధ్యక్షులుగా నియమింపబడినది వినుటకు సంతోషముగలుగుచున్నది. సీతల్వాడుగారు బొంబాయి రాష్ట్రమునందు సుప్రసిద్ధ జాతీయ నాయకులు న్యాయవాదులు. గతకాలమునందు సామ్రాజ్యకానూనసభ యందు బొంబాయికి ప్రతినిధులుగనుండిరి. విశ్వవిద్యాలయసంస్కరణములందు అధికారులకు ప్రతిభుటించుచు స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించి ప్రజామోదమును బడసిరి. సీతల్వాడుగారి యుపాధ్యక్షత్వక్రిందను బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము పురోగృహిణిగాంచునని నమ్ముచున్నాము. స్వతంత్రతత్వక్రిగల సీతల్వాడుగారిని నియమించినందులకు విల్లిండ్లు ప్రభువుగారు వంద్యులు

లండను పౌరస్వత్వము.

లండను పురపాలన సంఘము సామ్రాజ్యసభయందలి అధినివేశన రాజ్యముల ప్రతినిధులవలె హైందవ ప్రతినిధులకును నగరపౌరస్వత్వముగొనంగుటకు సమకట్టుట సంశ్లేషి కరము. ఇట్టి సత్కారమును హైందవుల కొనంగుట కిదియే ప్రథమప్రయత్నమని తోచుచున్నది. ఈసత్కార్యము హైందవులపట్ల బ్రిటీషు ప్రజల దృక్పథము మారించుటకు నిదర్శనముగ నుండగలను. ప్రజల దృక్పథము మారినపుడు ప్రజాసేవకులైన అధికారుల దృక్పథము మారుటయును సహజము

మొదటి సమాచారములు.

ఇంగ్లాండుజాబుల తెచ్చుటలకు సాయంత్రం 5-10 గంటలకు బొంబాయిదలిగి.

పల్లికుసర్వీసు కమిషను వారునిన్నటిదినము ఆలహాబాదు లో విచారణ నారంభించి ఇద్దరుసాక్షులను విచారించిరి.

రెవరెండు డాక్టరు మెకిననుగారు స్వదేశమునకు వెళ్లుచున్నందున బీరమాక్ హెచ్చి. సీతల్వాడుగారు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమునకు వైస్ ఛాన్సలరుగా నియమింపబడిరి.

చెన్నపురియందు జార్జిటవునునందు గల కలవల తిరువేంగడత్తంగారి బాలికాపాఠశాలా భవనమును నిర్మించుటకై పాటలలు భవన నిర్మాణ వ్యయమునకై సగముభాగము రూ 16850 పోలకు లిచ్చుట కంగీకరించిరి.

వైద్యపురము సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో ప్రధానశిఖరుడుగ పనిచేయు గరిమెల్ల నరసింహారావుగారి సలి ఆకాల మరణము నొందినదని తెలియుచున్నది. ఈయను సుగుణపుంజము, ఆమె అర్చకు భగవంతుడు తాంత్రికులుగ జేయుగాక.

విమానమాత్రము గురించి యువస్వనించుచు బొంబాయిని భారతదేశపు వడవటి తీరమును రక్షించుటకై విమానములుండిన బాగుండునని మాంటగ్యూ ప్రభువుగారు చెప్పిరి. బొంబాయిలో విమానముల కిగు ఖర్చు భరించెదనని సర్ జోరాజ్ తాతాగారు చెప్పిరి.

రాజోపు మే మాసము 11వ తేదీన ఉడక నుండలము నందు యుద్ధనిధి సహాయ ప్రదర్శనము జరుపబడును. గత సంవత్సరము పోపర్ణ పౌర్ణమిలో యుద్ధనిధికి జేసిన ఉత్సవము రీతిగనే యిప్పుడు కూడ జరుగును. గత సంవత్సరము యుద్ధనిధికి రూ 10000 సమ కూడినది.

మంగళవారముఉడయమునఉడకనుండలములోనిస్వర్ణపురు అంకు కంపెనీలో 200రూప్యములపొధిలుసలిచేరటకొక చెక్కునుతీసికునివెల్లి సామునీయనునిబకవాకరు ఒత్తిడికుగ జేయకంపెనీవారు తక్షణము ఆసామునిచ్చి వానిని పంపిచేసిరి. అతేదిలగాయతు వాడెటటును కానరాకు. స్పెన్సరు కంపెనీ వారు ఆ చెక్కును మార్పుటకు బ్యాంకుకు పంపగా అది దగా చెక్కు అని బ్యాంకువారు సాము నీయజాలననిరి.

జూను 30 వ తేదీన, కలకత్తాయందు అగజకులను, హత్యచేసిన డిప్యూటీపోలీసు నూపరింటెండెంటు వసంతకుమారభట్టకుటుంబములో బాధ్యకు నెలకు 75 రూపాయలు 4గురుశిశుమారులకును, ఒక్కొక్కరికి రూ 60 లవంతునను. సోదోజమునకు చెరి 25 రూపాయలను, మూతై నివాహమునకు 1500లను, క్రాంతిపుఖర్చులక్రింది 1000 రూపాయలను, ఇచ్చునట్లుదొరతనమువారు మంజూరుచేసిరి. దీనికి హిందూ చేతపుమంత్రి తన యనుమతి నిచ్చెను.

వైద్యపురము తాలూకాలోని వైసువైసిడెంటు గారి ఉద్యోగపదవి ఆత్యచికాలములో ముగియుననియు తిరుగ వీరిని వైసిడెంటుగారు నియమించ రనియు పట్టణమునందు వంద తులు గలవు. ప్రస్తుతముననున్న వైసువైసిడెంటుగారు విద్యా విషయమందును, పరిపాలన విషయమందును, గూడ వైసిడెంటుగారిని మించుకొని కలిగి వైసిడెంటుగ నుండవలసినవారు. అట్టివారిని వైసువైసిడెంటు పదవికై పేర్కొననిచో చాల అన్యాయముగా నుండునని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

స్వాతంత్ర్య సభలు.

25 వత్సరముల వసుగుగల నేదాచలమును, చిన్నగృక్తి కాఖలీని యుద్ధాగ్ని లైబండ్లనండి కందుపీకలను దొంగి లించినందున వానిపై కేసు జేపడెను. 2 వత్సరములనండి పోలీసు రిట్టి దొంగల కనుగొన లేకయుండిరి. 10 తేదీ ముద్రయి దొంగిలించుచుండగా పట్టుకొబడెను. వీని కారు నెలలు కఠినశిక్ష నిధింపబడెను.

ఎగ్నూరు తేపాలాఫీసులో సేనకుడుగనుండి చక్రపాణియనతడు తెప్పినెంటు కన్నుల కన్నువైకోగారి కృపామున నొక కత్తిని దొంగిలించినందున పట్టుకొబడెను. కొన్నిదినముల క్రిందట నీమద్యు కన్నుల కన్ను వైకోగారి గృహమున జాలుల నివ్వహాయి అచ్చట బల్లపై నుండిన కత్తి నెత్తుకపోయెను. ఈ సంగతి తపాలాధికారులకు తెచ్చిగా వారసుమానునై ముద్దాయిని పట్టుకొనిరి. పోలీసువారి విషయమును విచారించి కత్తిని కనుగొనిరి. ముద్రయి నేయు చేసినని దృఢపడుటచే వారికి కోర్టు లేనంతవరకు కాగాకృహ వాసును తర్వాతి నొక నెల కఠినశిక్షను తేనియెడల 80 రూప్యముల జరిమానా యిచ్చుటలు నిధించిరి.

ఒక సనరణ:—క్రికేటులైన మదపాటి వేంకటేశ్వరరావు పంతులుగారిని గురించి ప్రశంసించుచు సోమనారపు పత్రికయం దనాలొచితముగ వేంకటేశ్వరరావు పంతులు గారు గంగయ్యస్వారావుగారిని బొమ్మవలె వాడించెను. అని వ్రాయుట సంభవించినది. ఈ యుధయులకు సంబంధించిన వ్యవహారములు న్యాయస్థలములందు విచారణయందున్న సమయమున దిట్టిరుతమును తెలిపినందులకు చింతిలించున్నాము.

ఉద్యోగవిషయములు:—జి. సి. సి మెన్ హవిత్ గారు నెలపుతీసికొని నందున డబ్బి యి ఏ. హెబ్బెడ్ గారు మొదటితరగతి సర్వ డిప్టీ డైరెక్టరుగాను యఫ్. పి. లి. గాంపర్తి గారు 2 వ తరగతి డిప్టీ డైరెక్టరుగాను, యం. యజ్. రామస్వామయ్యగారు 3 వ తరగతి అసైంటెంట్ డైరెక్టరుగాను యల్. జి. బి. పర్త 4 వ తరగతి అసైంటెంట్ డైరెక్టరుగాను, పి. యం. సుందరరాజయ్యర్. 5-వ తరగతి అసైంటెంట్ డైరెక్టరుగాను నియమింపబడిరి.

రొన్నామే ప్రభువు.

కలకత్తా మార్చి 29:— రొన్నామే ప్రభువు నేటి ప్రాతఃకాలము నందు కలకత్తా కార్పొరేషనును దర్శించిన విజ్ఞాపనమును స్వీకరించిరి. రాజధానికు కలకత్తానుండి తొలగినను వారి గౌరవోత్పాదితమైన స్థితిత్య సంకెను. పట్టణము యొక్క ప్రాముఖ్యము తగ్గదని వారు ప్రత్యుజ్ఞము నందు నెలవిచ్చి.

పరాసులకు టుటము

అమెరికావారిచ్చుట. న్యాయమూర్తి, మార్చి 28:—పరాసులకు అమెరికావారు పదిలక్షలడాలర్లను అప్పియ్యిచ్చున్నారు. మోరెట్ కిట్టి. పత్రములను 99 డాలరులకు విక్రయించెదరు.

ఆంధ్రులకును తిండిసాగుగ

ప్రభువుతని విశేషించుట. తండ్రు, మార్చి 29:— డోర్మన్ గో కావలసిన భోజన సాధన బయటకు పోకుండ, ఆంధ్రులును బాగు ధాన్యమును పండి యెగురుతని నివేదించె.

నారేలముల ఆర్థికోపచారము :— నారేలే ఫలముల పగులగొట్టిన తిరునాళ్ల మిగులుచిచ్చులను నాగనుకాల్చి యెడల మొక వాయువు వృద్ధి పొందుచున్నది. ఈ వాయువు సులభముగా నుండును. మున్నగుండి వాయువు తీయట కన్న వినోదించండి వాయువు తీయుట సులభము. వాయువును నివారించిన దిద్దానీ మిగులు భాగ్య నల్లబల్లలకును, గంకునేయుటకును యుపయోగించును. ఈయనా చేయునకు నారేలే ఫలముల న్నిమిత్తముగా పచ్చెళ్ళగు డిచ్చి యున్నాడు. ఈ నారేలేములకు సర్వినియోగముచేసే కిరస నాయలుకు బదులుపయోగించు నట్లు చేయుచును గాక అని హిందూ పత్రికకు పి. లక్ష్మణం అనువారు వ్రాసెరి.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైతుల వజరీ)

ఇంగ్లండు

శ్రీమతి అభిప్రాయము

ఆస్టిన్ స్మిత్ గారి ఆభిప్రాయము మారుట.

లండను, మార్చి 28:— జనవరి మాసాంతమునకు పుట్టిన నెన్నుకొనుటకు నూచింపబడిన ఉపన్యాసకుల సభ తీర్మానముల ననుసరించి యుద్ధానంతరమున ఈయన ధనము యునునందు శక్తికంతనలేక సహాయముచేసిన శ్రీ లండనుకు తమ కష్టసుఖములను దొరతనమువారికి తెలియజేసి న్యాయమును బడయుటకై అనకాశములను గల్పింపవలెననియు, కొంత యంది నాశనములను తమ ప్రతినిధులగు ఎన్నుకొనుటకు శ్రీ సభయువారి కధికారము నీయవలయుననియు నేటిసాయంత్రము పార్లమెంటు ప్రజాసభలో ఆస్టిన్ స్మిత్ గారు ఒక తీర్మానమును ప్రసాదించి ఈవిషయమును ఎంతమాత్రము మరల గూడదనియు ఇది త్వరలో సమకూరునట్లు గానముల నేర్పాటు చేయవలయు ననియు పలికిరి.

యుద్ధానంతరమున చేయు తీర్మానములు నిర్ణయములు యొక వర్గమువారి ఆచరణకు బడవినగాని అరులులోనికి చేరదము. ఈభాగమున కొంత యంది ప్రజలపక్షమున పనిచేయవలెనని భారత దొరతనము వారు అంగీకరింప జాలరని లాయరు జార్జి గారు తెలియ జేసిరి.

యుద్ధ సందర్భమున నాశనములకు యందుగుండు సామగ్రిలను సమగ్రముగా సప్లయ చేసినందులకు లాయరు జార్జి గారు వారిని చాల కొనియాడిరి. శ్రీలకు సభలలో సభ్యత్వములు నిచ్చు సవకాశము పార్లమెంటు సభివారు కలుగజేయు దురనియు వారు నుడికిరి. ఈ సందర్భమున పార్లమెంటు సభ వారు శ్రీలకు న్యాయము కలుగజేయక మానరని కమిషను వారు కిచ్చుచేసిన స్వాతంత్ర్యక్రమముల నన్నిటిని ప్రధాన మంత్రిగారు ఆమోదించి పార్లమెంటువారు వాని నంగీకరింప వలయునని కోరిరి.

సంస్కరణముల విల్లు.

సభ్యుల నెన్నుకొనుట కధికారముగల సంఘమువారి తీర్మానముల సందర్భమున దొరతనమువారు ప్రజలకోరిక ప్రకారము సంస్కరణము చేయుట కొక చట్టమును ప్రవేశపెట్టుచున్నారని వాస్తవము తెలియజేసిరి.

ఒక సవరణను తీరస్కరించుట.

ఎన్నికల సంస్కరణము విషయమున ప్రస్తుతము క్రొత్తజిన్లు మాత్రమే యుంచి భూపైన్య నావికాపైనికవర్గములకు ఎన్నికలయందు దధికార ముండునట్లు చేయవలయునని ఉపపాదనమునకు 311 గురు వలదనియు 312 గురు వలయు ననియు చెలికిరి.

పార్లమెంటు కాలపరిమితిని హెచ్చించుట.

పార్లమెంటు కాలపరిమితిని హెచ్చించుటకు ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. 80 వ సెల్యెంబరు వరకు పార్లమెంటు సభ సమావేశమున నని తీర్మానించబడినది.

బ్రిటిషువారి నొక గనిని తగలుట.

లండను, మార్చి 28:— అగల్ హాస్టగమునకు కొంతము మారముగా “టిండర్మాన్” అను నొక ఫిబ్రవరి 9 వ తేదీని ఒకగవక తగిలినది గనిపైవైన కొంత సేపటికి నొకనికడ జేందెను. వైనికులందరు పంక్తిగా నిలువబడిరి. అందరిపేర్లను వినిచిరి. చనిపోవుచున్న భయమెవరి నావహించెను. బర్కెట్ హెడ్డను స్త్రీయగు మునిగిపోటనే యాయనాయము నిటనించినది. రెండుకొండభాగములు పగిలిపోయి యొకటి కారుచున్న నీ మరుగట్టుచేసినది. స్త్రీయగు మునిగిపోటనే అని పలికిరి.

అగ్నిను హెడ్ నొకలోని వారల ననుసరించినందుకై గానము చేసినవలదని అభినందించిరి.

ఒకడు ముందు.

ఒకడు ముందుగా వివరములు తెలియజేసిన శత్రువులకు తెలియుట గాక తెలియజేయుట లేదనియు, ఆయోడలో సభ్యుల వారికి మాత్రము వివరముగా తెలియజేయవలయును, మరణములేవైన కలిగినవారి బంధువులకు తెలియజేయుట వలయు పార్లమెంటు ప్రజాసభములో మెక్నా మర్గా గారు చెప్పిరి.

సామ్రాజ్య యుద్ధసభ.

లండను, మార్చి 28:— జనరల్ స్ట్రెయిన్ సర్ యి మా రిస్ గార్లకు, సామ్రాజ్యయుద్ధసభలోని భారతీయ ప్రతినిధులకును కార్పొరేషన్ వారు పట్టణస్వేచ్ఛ నిచ్చిరి. ఇతర ప్రతినిధుల కిదివరకే స్వేచ్ఛ యిచ్చబడినది.

ప్రతినిధులు సాంస్కృతికములతో భుజించుట.

ప్రతినిధులందఱి దినమున రాజిగారిలోను రాజుగారి తోను విం దారగించిరి.

సభా విషయములు

“సామ్రాజ్య యుద్ధయంత్ర సంగ్రహము సామ్రాజ్య యుద్ధ సభవలెనే యాలోచించుట మాత్రమేనా లేక కార్యముల గూడ నిర్వహించునా” అని పార్లమెంటు ప్రజా సభములో రెండ్రోగారకుగ బానర్ లా రిట్లు చెప్పిరి. “యంత్రసంగ్రహము విషయము ననుసరించి యాలోచన గాని కార్య నిర్వహణము గాని చేయవచ్చును. “కార్యనిర్వహణమునకు గూడ సభికార మున్నయెడల రె గురు సభ్యులు గల మంత్రివర్గమునకీ సంఘముపై అధికారము ఉండునా అని మారల్ గార్డిగిరి. “ఈ సంఘములకు గల స్నేహబాంధవ్య మట్టిదని చెప్ప మీరు లేదు.” అని బానర్ లాగారు చెప్పిరి.

బ్రిటిష్ ముట్టడి ప్రదేశము

అంబర్ డం మార్చి 28:— ఎక్కువచేయబడిన బ్రిటిష్ ముట్టడి ఆవరణను ఏప్రిల్ 1 తేదీ నుండి మూసివేయుచునని బ్రిటిష్ దొరతనమువారు దచ్చి దొరతనమువారికి తెలియజేసిరి

బ్రిటిషువారి యోడలు.

లండను, మార్చి 28:— ఈవార్ముక బ్రిటిషురేవులకు 2314 నౌకలునచ్చి 2133 నౌకలు చురలపోయినవి. 1630 టన్నులకు వైబడినవి (అట్టారాయానుతోకూడ) 18 నౌకలును, 1600 టన్నులకు లోనగు నౌకలును ముంచబడినవి. 13 నౌకలు గుండ్లు తగిలినవి తెప్పించుకొనినవి. 9 తెరవాపసుగల పడవలతో సహా 10 జాలరుల పడవలు ముంచబడినవి.

ప్రాస్తు

పడమటి రంగము.

కావలయుననిచేయు జన్మకు దురాగతములు.

లండను, మార్చి 28:— జన్మములు ఖాళీచేసి వదలి పోయిన గ్రామములందు వారు చేసిన ఘోరదాహణ కృత్యము లన్నియు ఇప్పుడు బయట పడుచున్నవి. దేవాలయములందు విలువంపుగా గట్టిన సరంబుల కన్నిటిని బద్దలుజేసి తమ మర ఫింగులకు అగాయములేవంప జూనియందు గాచుకొనిరి. ధనవంతులగు వారి సమాధులను శవములను పెట్టెలలో నున్న సీ సపు అస్త్రులను, నగలను జర్మనులు దోచుకొనుచున్నారు. దున్నములకీలి శత్రుశాసముల నన్నిటిని భేదించుచు శవముల పెట్టెలను భేదించుచు, చనిపోయినవారి ఎముకలను వెదజల్లుచు దారుణక్రియలను జేయుచున్నారు. కాని స్వసంబంధముగల వ్యక్తులయెడ చెప్పరాని గౌరవమునుమానెదరు. వారిపైనికుల సమాధులకన్నిటిని ఘనముగాను, చిత్రముగాను ఆలంకరించి వానిపై రజనరంగులను హతులైన జర్మను యోధుల సమాధులనిస్సుటయుగావ్రాయుచును. ఇట్లు వ్రాయువలకలకు పరాసువారి శత్రుశాసములనుండి దొంగిలించుచున్నారని పరాసు రంగమందున్న రూటరులేఖకు లొకరువ్రాసిరి.

శత్రుపరాజయము, జయించుట

లండను, మార్చి 28:— ఫిట్లు మాన్సు సర్ గ్లసు హేగ్ గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— మా ఆశ్వదశము విల్లరుకు పాకను, సాల్మకోర్డు గ్రామములను స్వాధీనము చేసికొనినవి. ఈ క్యామకోర్డువద్ద శత్రువులు మా వై తలపడినపుడు వారి నెదుర్కొని చాల నష్టము గావించితిమి. కొంచెము యుద్ధ మయినపిదప శోయిస్సు-లాగ్ని కోర్డువద్దర రెండు స్థలములందు మేము నిలబడితిమి. జర్మనులు ప్రతిరోధించినను శోయిసలక్కడ దక్షిణమునను పడమటిదిక్కు నందునను మేముకొన్ని స్థానములను వై కొంటిమి. ఎయినాలెట్టి న్యూబిలి సెంటువాట్టుకు తూర్పుదిశయందు జయప్రదముగా దొమ్మి జేసితిమి.

అశ్వదశమువారు గ్రామములను స్వాధీనము జేసికొనుట

లండను మార్చి 28:— అశ్వదశములు ముందుకు తీవ్రముగ సాగుచు మరిరెండు గ్రామములను స్వాధీనము చేసికొనినవి. నిన్నటినుండి లాంగువెస్ ను ఈక్వసు కోర్టుకు మధ్య నున్న రై మైల్లవరకు వ్యాపించుచున్న గణరంగమందు 3000 గజములవరకు ముందుకు సాగితిమి శత్రువులు వారిసామానుల నన్నిటిని పూర్ణముగా నాశనము చేయుచున్నారు. పూలతోటలను ఉద్యానవనములను నాశనము చేసిరి. తీసికొని పోవుటకు వ్యవధిలేక గొప్పగొప్ప ధాన్యపు మూటలను వదలి పెట్టి పోవుచున్నారు. దారిదోపిడినిజేయుచునే యున్నారు. కొన్ని సందర్భములందు జర్మనులు తాముగ్రామమును వదలి పోక పూర్వము గ్రామస్థులపను పన్ను విధించి గాగిదమ్మడి నుండి వసూలుచేసికొని పోవుచున్నారు.

శత్రువులు ఓడిపోవుట

లండను మార్చి 29:— విల్ల ఫాకన్ సాల్మకోర్డు గ్రామములను మాగుడ్డుపుదశము పట్టుకొనినది. యాక్వా కోర్టుపై బడిన శత్రువులపారదోలి డాయిగ్స్ లెగ్ని కోర్టు కోర్టుపై నున్న రెండుస్థానముల నాక్రమించితిమి. శత్రువులు ధైర్యముతో నెదిరించినను క్రాయి సెల్సుకు పడమటిభాగమును పట్టుకొంటిమి. ఎక్కువనాలెట్ నూబిలి సెంటువాట్టులకు తూర్పున జయప్రదములగు రెండు యుద్ధములు చేసితిమి.

హంపెనునందు యుద్ధము

శత్రువులను వెనుకకు గొట్టుట.

లండను, మార్చి 29:— పరాసువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— సోము నదికిని ఆయిసు నదికిని మధ్యను తత్రాపి ఇన్నిగ్ని - సె నేముఖమునందు ఉధయపక్షములకును, శత్రువుల యుద్ధము జరుగుచున్నది. సెంటు క్వినిటకును దక్షిణముందు పని చేయుచున్న శత్రు సైనికులను మనము అగ్ని వర్షము తురింపించి చెల్లాచెదురుగ గొట్టితిమి. హంపెనునందు, మి సన్నుడి హంపెనుకు పశ్చిమము నందు, జర్మనులు అగ్ని వర్షము తురింపించి, మనలను ముట్టడించి ప్రభువంధక వనసయం దకు గుప్పెట్టిరి. మిసిన్సుడి హంపెనునందు జర్మనులకు విశేష నష్టము కలిగించి వారిని ముందుకు రానియ్యలేదు. 304 కొండ మీదను మాకోర్డుముఖమునందు మేము శోరుగన్నగ్ని వర్షముతురింపించితిమి.

పరాసులపై మరు నక్షత్రము

విశేషముగ పెరుగుట.

పారిసుమార్చి 28:— పరాసురేవులకు ప్రవేశించు దినమునకు 95 స్త్రీ మరులవంతుల వచ్చినవి. మార్చి 15 వ తేదీవరకు 110 వంతులను 25 వ తేదీవరకు 131 వంతులను వచ్చినవి.

పరాసుల పురోగమనము

పోయిన కందకములకు పట్టుకొనుట.

లండను, మార్చి 28:— పరాసువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— సోము ఆయిసునకు మధ్యకు, మార్పులేదు. సేనాముఖమునం దంతటను మేము శత్రువులను యెదిరించుచున్నాము. ఆయిసుకునదికి దక్షిణమునందు ముందుగుండుసామగ్రినిపట్టుకొంటిమి. మ్యాజునది వాయవ్యభాగమునందు గల 304 కొండ ఆనకోర్డు సాంతములందు 13 వ తేదీనుండి శత్రువుల చేతులలో నుండిన కందక భాగమును మేము తిరిగి పట్టుకొంటిమి.

శత్రువుల నిరోధము.

అంగ్లానైనిక శిబిరమునందలి, రైటు విలేజుకు డిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— తనకు నూతనపంక్తి దక్షిణభాగమునందు, శత్రువులు నిరోధించుచున్నారు. క్రాయి సెల్సు ముఖ్య స్థానముగ నెంచి, జర్మనులు రక్షించుచున్నారు కాని వారి కక్కడ యసందర్భముగ నుండుటచే చాల సైనికనష్టమును పొందుచున్నారు. బాపూముకు ఈకార్యభాగమునందు 3 మైలుల దూరమునందుగల న్యూబిలి జొనాన్వియకు పట్టుకొని నారు చాలనష్టపోయిరి. మనకు ఆచ్ఛాదనముండుటచే స్వల్పనష్టము కలిగినది. మేము చాల మరఫిరంగుల నుకూడ పట్టుకొంటిమి. కందకములలో ప్రభుభాగము నాక్రమించుకొనియున్న మన సైనికులు బెట్టిరి, ఊ, విలిగోముఖమును రక్షించుచున్నారు. ఇక్కడ మనపురోగమునను నలన శత్రువుల పంక్తి యందు గనిగొట్టినట్లుండునది.

జర్మను టార్పిడో పడవలు

డెన్మార్కుమీద ఫిరంగులు చేయుట.

లండను, మార్చి 29:— 26 వ తేదీన, ప్రాంతకాలము 2 గంటలకు జర్మను టార్పిడో పడవలు డెన్మార్కుమీద 60 ఆగ్నేయగోళములను ప్రయోగించి, ఇద్దరు చనిపోయిరి.

రుష్యా

రష్యా రంగము

శత్రువుల వ్యూహములు.

లండను, మార్చి 29:— రష్యాను లిట్టు ప్రకటించుచున్నార:— ఇంగ్లాండును తూర్పును, పోజికి వాయవ్యమునందును, జర్మనులు ముట్టడించినప్పుడు వెనుకకు కొట్టివేసితిమి. క్రొవోకు ఈశాన్యమునందుగల బక్స్టియెడ్జ్ శత్రువులు రాత్రియెదిరించి మనకంటికములోని కొంతభాగమును పట్టుకొనిరి. కాని వారిని తిరిగి యెదిరించి మనస్థానములను వశపరచుకొంటిమి. బోరోవో ప్రాంతమునందు స్ట్రాలోడు నది సమీపమునందు మేము వాయవ్యప్రయోగము చేసియెదిరించితిమి.

రుష్యా విమానములు

ప్రచలనము చూపుట.

లండను, మార్చి 29:— రష్యాను లిట్టు తెలియజేయుచున్నార:— రష్యావారి సముద్రవిమానములు కనిపింతునోపిలినను వాయవ్య భాగమునందు 25 మైళ్లలోగల డెర్గాసుమీద బాంబులను వేసినవి. మరికొన్ని విమానములు టుల్సామీదను బాంబులు వేసినవి.

రష్యా పరివర్తనము

మంత్రులు ప్రమాణములను చేయుట.

పీటర్ గ్రాడు, మార్చి 29:— మంత్రులు ప్రజాతత్వములై పనిచేయుదుమని తమయుద్ధోద్దేశితమైన ఖరారును చేసిరి. వారు స్వాతంత్ర్యమును ప్రజల స్వత్వములను గౌరవప్రతిపత్తిని మర్యాదను, కాపాడుటకును పూర్వపు రాజ్యాంగ పద్ధతిని తిరిగి తెచ్చి పెట్టుకుంటుటకును అంగీకరించిరి. ప్రజా ప్రతినిధి సభను ఏర్పాటు చేయుటకు కావలసిన కట్టు దిట్టములను వారు చేసి ప్రభుత్వవిధానమును గురించియు రష్యా రాజ్య ధర్మమును గురించియు, తత్సంబంధము వ్యక్తముగ ప్రజాభిప్రాయమును శిరసావహించి, తాత్కాలికముగ అధికారమును వహించిన వారు అప్పుడు ప్రతినిధి సభకు పాలనాధికారమును ఒప్పగింప పెట్టుటకును ఖరారునామా చేసిరి.

విజయము కలుగువరకును యుద్ధమును జరుపవలయుననుభావము నుపై నికు లేమి, నావికు లేమి ప్రజలేమి ప్రతిపాద తెలియజేయుచున్నారు. పరదేశాక్రమణము విషయమై కొంత భేదాభిప్రాయములు కలవు. పైనివలకును పైనికోర్కొగుటకును, సంబంధము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రతిపాదన యుద్ధము చిరకాల జరుగవలయుననియున్నారు. రణరంగమునండి, కూడ యట్టి భావమే వ్యక్తముగుచున్నది.

జర్మను ప్రభుత్వముక్రింద నున్న వారు వర్తన ఆనుపత్రిక రష్యాలోని స్థితిగతులను గురించి ప్రభుత్వము వారికి హితబోధియేయును స్వేచ్ఛాసమన్వితలగు రష్యానులు ప్రజల స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుకొనుచున్నారను నంశమును మరచి పోకూడదనియు ప్రభుత్వమునందు ప్రజలకు పూర్వముకంటె ఎక్కువ యధికారము నియ్యవలయుననియు నుడువుచున్నది. ప్రభుత్వపు పత్రికయందు ధోరణి మారుట విశేషముగ నున్నది.

రష్యాలోని పూర్వపు ప్రభుత్వమువారి నియ్యవలసిన బాకీల నిమిత్తము క్రొత్త ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించి రని బోనరులాగారు కానున్న సభయందు నుడివెరి.

ఇటలీ

శత్రువుల వర్తకనిరోధము

ఇటలీ స్త్రీయలు

లండను, మార్చి 28:— మార్చి 25వ తేదీతో నంత మొందిన వారమునందు 517 స్త్రీయలు ఇటలీ శత్రువులకు వచ్చెను. 489 స్త్రీయరు లితరఫలములకు ప్రయోజనము చేసినవి. వారుగూ స్త్రీయరులను మాత్రము శత్రువులునుంచెరి. ఒక దానిమీద సబు మేరైనను పడగ అది తప్పించుకొనినది.

బాల్కను

మాసిడోనియ యుద్ధము

చాలమంది ఖయీదీలు దొరకుట.

లండను, మార్చి 28:— పరాను వారిట్లు తెలియజేయుచున్నార:— బోయగ అగ్నివర్షము కురిపించినవెనుకను మేము 26వ తేదీన సెర్వెనాస్టినామొద్ద గెలుచుకొనిన కందకములను శత్రువులు ఎదిరించి కాని, మా యగ్నివర్షముమందర వారు ముందుకు రాలేక పోయిరి. మనాస్టరు ప్రాంతమునం దిటీరల జరిగిన యుద్ధమునందు 2,104 మందిని బంధీయగ పట్టుకొంటిమి.

రుమేనియ రంగము

రుమేనియ గొప్పప్రయత్నము.

లండను, మార్చి 29:— రుమేనియ లిట్టు ప్రకటించుచున్నార:— రుమేనియ రంగమునందు, సాబాబోషి నదికి దక్షిణ భాగమునందు 23వ తేదీన పోయిన స్థానములను పట్టుకొనుటకు మేము పోరాడుచున్నాము మోసెటికి వై రృతి భాగమునందు గల ఉస్సానదీ ప్రాంతమునందు శత్రువు తెదిరించి మా స్థానములలో కొంతను పట్టుకొనిరి.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియా లోహ సామగ్రి.

మెల్ బోర్న్, మార్చి 28:— ఆస్ట్రేలియా యందున్న ముఖ్య లోహముల సామగ్రిని పరేండ్లనకు బ్రిటిషు వారికి విక్రయించిరి.

జర్మనీ

జర్మనీయందు భోజనసామగ్రి

పంటలు తగ్గుట.

అంస్టెడామ, మార్చి 28:— మొదట ఆదనావేసిన దానికంటె పంటతగ్గునని, జర్మనురాజ్యాంగసభయందు బహిరిక గారు తెలిపిరి. మౌసమునకు కావలసిన పండ్లులు తక్కువగ నుండుటచే చాల పశువులకు వధింపవలసి యుండును. సరకుల రహదారి తగ్గుటచేతను ఖాళీలు లభ్యము కాకుండుటవలనను, పంటను వృద్ధిచేయుటకు విలులేదు. ప్రస్తుతపు విషమస్థితిని గ్రహించుటకు, వారు ప్రజలను కోరిరి. పదిలమై టన్నుల పంట తగ్గినవని, ఒక పోవలిట్టువారి నుడివెను.

ముండ్గులేని బొమ్మజెముడు

అనావృష్టి సమయములలో పశువులకు మేపుటకు నెక్కువ ధనవ్యయము కావలయును, వారికుమారులుగనందు నట్టియు నాహారము నొకదానిని గనుగొనుటకు హిందూదేశములో బ్రయత్నింపబడుచుండెను. ఈవిషయములో అనేక పరిశోధనలు సలపబడెను. అనేక ఆహారములు ప్రయత్నింపబడెను. కాని యింతవరకును ఈవిషయము నిగూర్ణకాలేదు.

హిందూదేశములో నెల్లెడలను అడవివలె మెరుగు బొమ్మజెముడును పశ్చాత్యాయుగ బ్రయత్నించి చూడవలెనని యిటీవల గొన్ని సంశ్లేషములనుండి కొందఱికి యుద్దేశము కలిగెను. అట్లు ప్రయత్నించుచూడగ నిడిచాల నుపయోగకరమైన యాహారమని యనేక ప్రదేశములనుండి తెలియజచ్చెను. దీనిని మిక్కిలి సులువుగ బెంచవచ్చును. సామాన్యపు బొమ్మజెముడును పశువులకు బెట్టునపుడు వానిముళ్ళకు దీసివైచి మఱియు బెట్టవలెను.

ముళ్ళకు దీసివైచిపిమ్మట మట్టలను చిన్నముక్కలుగ కొట్టి వానిని ప్రత్యేకముగగాని యితర పదార్థములతోగలిపి గాని పెట్టవచ్చును. ముళ్ళకు శుభ్రముగ మొలంటు దీసివేయుటకు పశువులకుబెట్టినచో నట్టియాహారము పశువులకు హాని కలుగజేయును. మట్టలనును నూగుచుకూడ దొలగించవలెను. ముళ్ళు నోటితో గ్రుచ్చుకొనుటచే మిగుల బాధమొందును. మఱియు ముట్ల ఆహారముతోగలిపి కడుపులోనికి బోయినను హానికరమేయైయున్నది. కడుపులోని ప్రేగుల కలి గ్రుచ్చుకొని విరేచనములు మున్నగు వ్యాధులుపుట్టును. ముళ్ళలో విషము కూడ నుండును. కనుక మఱియు హానికరములని చెప్పటకేమియు సందియములేదు.

కొంతకాలమునుండి పరిశోధనమునలపి తత్ఫలితముగ ముళ్ళులేని బొమ్మజెముడొకటి సృష్టింపబడెను. ఈమట్టల కే మాత్రమును ముళ్ళుండక మృదువుగనందును. ఈజాతిని సులువుగ బెంచవచ్చును. మెరకభూములందు అపరిమితముగబెరుగును. ఇది పశువులకు మిక్కిలి చాకడ్డైన యాహారము. దీనిని బెట్టుటవలన పశువుల కెట్టి హానియు లేదు.

ముండ్గులేని మట్టలను పరిశోధించి వానియందు జేయేపదార్థము లేన్నెన్ని పొందుననియు కోయంబహూరు వ్యవసాయ కర్తాళాలవారు కనుగొనిరి. ఆవివరము లీదిగన నుదాహరణము చున్నాము.

నీరు	21—82
కరగిపోగల లోహపదార్థము	6—82
కరగని లోహపదార్థము	0—07
నూనెపదార్థము	0—91
కఱుసంబంధమైన నార	6—20
క్రూడ్ ప్రొటీజ్	8—35
కాకోపొప్రాడెటు	60—83
	100—00

వైపదార్థములలో నీరు తక్కువభాగముండుటకు గాని ఇయు ఈపరిశోధనము జరిగినప్పుడు మట్టలు ఆరిపోయియుండుటయని తెలియుచున్నది.

సాగుచేయుట

ఈరకము బొమ్మజెముడును సాగుచేయుట సులభము వ్యయముకూడ తక్కువయగును. ఒక్కొక్కమట్ట గల మొక్కపాలిన 18 మాసములలో మూడుగులయెత్తు వెగిరి 30 మొదలు 50 మట్టలకు గలిగియుండెను. చిన్న మొక్కలు 20 మొదలు 40 మట్టలకు గలిగియుండెను. దీనిసాగుచుగూర్చి ప్రత్యేకము శ్రద్ధగైకొనవిషయ మెద్దియులేదు. ఎరువుగాని, నీరు కట్టుటగాని యావశ్యకములేదు. సామాన్యపు అనావృష్టివలన దీనికేమియు నష్టముండదు.

దీనిసాగునకు జేయవలసిన శ్రమయంతయు విత్తుటకు పూర్వము భూమినిదున్నుటయు విత్తినపిమ్మట అప్పుడప్పుడు మొక్కలపద్ధి పెరుగు కలుపును దీని చేయుటయువై యున్నది. ఎరువులు చేయుటవలన సామాన్యముగ నెక్కువ ఫలితము వచ్చును.

బొమ్మజెముడును, లీడుభూములలోను, రాతిభూములలోను, ఇసుక నేలలలోను గూడ వేయవచ్చును. భూముల చుట్టును ఆవరణముక్రింద దీనిని వేయవచ్చును. నీరునిలుచు ప్రదేశములలోను రొంపిగనుండు ప్రదేశములలోను దీనిని వేయగూడదు. వర్షకాలములో నీరు నిలువకుండునట్లు చేయగల భూములలో వేయవచ్చును.

మొక్కలకు ఎక్కడవేయవలయునో అక్కడనే మొదటినుండియు నుంచవలెను. బొమ్మజెముడును డిశంబరు నెల మొదలు మెయి నెలవరకును విత్తవచ్చును. అట్లు విత్తబడినవి చక్కగ బెరుగును. వర్షకాలములో విత్తినయెడల నవి చీలిపోవును. బొమ్మజెముడుముక్కలకు విత్తుటకుబూర్యము కొన్ని దినములు పొడిగానుండు నీడ ప్రదేశములో నుంచవలెను. ఈముక్కలకు సగము భూమిలోనికి సగము వైకెని నుండు నట్లు విత్తవలెను. ఈముక్కలకు నిలువుగగాని, ఏటవాగుగాని, అడ్డముగగాని యెట్లు విత్తినను సరియైనది సగము మాత్రము భూమిలోనికుండవలెను.

ప్రతిమొక్కకును 4 లేక 5 అంగుల దూరముండు నట్లు విత్తవలెను. అట్లు విత్తినయెడల నువ్వయవ్య నకుండుటకు విశేషముప్రదేశము మినహా ఎకరమునకు 1500 మొక్కలు పట్టును.

ఇది పశువులకు ఆహారముగచేసి పరిశోధింపగా మిక్కిలి చుందిభలితములు గానించెను. సన్నముగ నణకబడిన 100 పానలమట్టలకు 6 పానల ప్రత్తిగింజలచొప్పున మిశ్రమము చేసి కొన్ని పశువులకు పెట్టి జాగ్రత్తగ పరిశీలంపబడెను. అట్లు కొన్ని వారములు పెట్టునప్పటి కది మాయముకంటె కొంచెమెక్కువ పొలనినుజొచ్చెను. మరియు పరిశోధనాదేశములోని పశువులపాలవలె నీవిపాలకు పచ్చరంగునచ్చెను ఈమేత పశువులకు గ్రమముగ అలవాటయ్యెను. అలవాటైన కొలది భాగుగ దినజొచ్చెను.

వైవిధ్యములనుబట్టి ముళ్ళులేని యాబొమ్మజెముడు పశువులకు మిక్కిలి యుపకారముగ ఆహారమని తెలియుచున్నది. దీనికి వ్యయమధికముకాదు. అనావృష్టి సమయములలో పశువులకెట్టియాపదయు లేకుండ దీనివలన బోషింపవచ్చును. దీనివలన పశువులపాలు వృద్ధియగును. పశువులకెట్టి చెరువును గలుగదు.

ఒక సంవత్సరములో మొక్కలు 20 కట్లు వృద్ధియగును అనగా ఒక సంవత్సరములో ఒక ఎకరములో బొమ్మజెముడు మొక్కలను వేసినయెడల ఆ సంవత్సరము ఆఖరునకు 20 ఎకరములలో చేయుటకు వలయునంత వృద్ధియగును.

ముండ్గులేని బొమ్మజెముడును వేయ నుద్దేశించువారు ఎన్ని మొక్కలు వేయవలసినది తెలిపినయెడల తెల్పుచి సప్తము చేయవచ్చును. దీనినిలకు నూటికి 10 మాత్రమువై యున్నది. ఇది చేయటకు కట్టుబట్టియు కొనువారు భవంపవలయును. —వ్యవసాయము.

స్థానిక వార్త

క్రొత్త ఆద్యక్షులు:—విన్నతిదినము న. బయ్య పురెడ్డి (వార్తకు) గారు చెన్నపురి హైకోర్టు ఆద్యక్షులుగా నియమింపబడిరి.

రాష్ట్రీయ వైద్యసంఘము:—రేపటిసాయంకాలము డాక్టరు సోలెస్ ఎం. బి. గారు వైద్యకళాశాలయందు “చెన్నపురి నందు మృత్యుశోకము”ను గూర్చి యుపన్యసించెదరు.

చెన్నపురి ఆయుర్వేద ప్రచారణ సభ:—ఈ సభయొక్క నాల్గవ వార్షికసభ ఏప్రిలు 4 వ తేదీన ఆయుర్వేద కళాశాల నుండియునందు జరుగును.

చెన్నపురి స్వామిగారు లెఖనసంఘము:—సి.పి. రామస్వామి ఆయ్యగారు చెన్నపురి నుండి మొక్కడికోట యొక్క గురు: ఈ సంఘమువారి 23 వ వార్షికోత్సవము కొంతకాలమునకు నిలిపి యంచబడినది.

ఆంగ్ల బాలలు:—బొంబేయ నుండి తెలంగాణ ఎక్స్ ప్రెసునుండి సరిసరయమునకు వచ్చునెవల ఆంగ్లభాషకు రేపటి యుదయము 7-30 గం. లకు బహుదాయగును.

చెన్నపురి కమ్యూన్ కలెక్టర్:—ఈసాయంకాలము 6 గం.లకు క్రైస్తవ యువజనమండలమునందు కె. గామాను జాచరిగారు “హిందూదేశమునకు నుండి ఆర్థికచర్య” అను విషయమునుగూర్చి యుపన్యసించెదరు. ఎస్. కృష్ణస్వామి ఆయ్యగారు రద్దీక్షిత వహించెదరు.

చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాల:—చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాల పరీక్షలయందు కృతార్థులైనవారికి విరుదప్రశ్నములు, బహుమానములు ఇచ్చునధి ఏప్రిలు 4వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు కళాశాలయందు జరుగును. గౌ. దివాన్ బహదరు పి. రాజగోపాలాచారి సి.పి.ఇ. గారు రద్దీక్షిత వహించెదరు.

ఉపాధ్యాయ కళాశాల ఉపాధ్యాయ సంఘము:—ఈ సంఘమువారి వార్షికసభ ఈ సాయంకాలము కళాశాల లోని ఇంట్లో మహావైభవమునందు జరుగును. సి.ఎస్. సుందరము. సి.ఎస్.టి.గారు “ఉపాధ్యాయము: ప్రస్తుతపరిస్థితులు” అను విషయమునుగూర్చి యుపన్యసించును. గౌ. దివాన్ బహదరు పి. రాజగోపాలాచారి సి.పి.ఇ. గారు రద్దీక్షిత వహించెదరు.

చెన్నపురి వాణిక్యసంఘము:—ఈ సంఘము వారి సంవత్సర సభ నిన్నటి సాయంత్రము గార్డెన్స్ వద్దను ఆర్. కె. సి. రాజుర్వ కళాగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. ప్రారంభమున గృహసంవత్సర రిపోర్టు చదువబడిన వెనుక అధ్యక్షులు రిపోర్టు నందలి ముఖ్య విషయములను వివరించిరి. పిమ్మట ఈ సంవత్సరమునకు కాన్వెన్యూషన్లను నిర్ణయింప బడినది.

నైదావేట ఉపాధ్యాయ సంఘము:—నైదావేట కళాశాల ఉపాధ్యాయ సంఘపు సంవత్సరసభ నిన్నటి సాయంకాలము కళాశాలనగరమునందు వ్యా. కేవగిరి ఆయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. అధ్యక్షులు ప్రారంభమున ఉపాధ్యాయ ధర్మములను వివరించి ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులను ప్రేరేపించుటకు ప్రోత్సహించునని నియమించునని ప్రకటించుచు విద్యార్థులకుంట్లెత్తవచ్చును విద్యార్థులు అతి విశ్రాంతిగా శారీరమార్తలై విద్యార్థిగ్రహణమునై తమ ముఖ్య ధర్మముగా గ్రహించుచుండెదననియు, ప్రస్తుత ఉపాధ్యాయుల స్థితులను ప్రోత్సహించుట కవసరములైనవనియు, విద్యార్థుల శిక్షణ విషయమున ఇప్పటి ఉపాధ్యాయులు కనుమెలకుకతో నుండకలయు ననియు నడిచి పిమ్మట స్కూలువైపు విద్యార్థి క్రమమునుగూర్చి యుపన్యసించి దానియందు నుంచి ధర్మములు గలవని వివరించిరి. కె. బి. రామనాథుగారు “కళాశాలయందు సాధకాలయందు ఆంగ్లభాషాభివృద్ధి” ను విషయమునుగూర్చియుపన్యసించిరి. ఉపన్యాసానంతరము అధ్యక్షుల యధికారములైన వెనుక సభముగి వెను.

జాబులు.

I

నాండలసభలు.

అన్యూ:
వైశ్ణవ కళాశాల నామిత్రులు తిరుపతిరాజుగారు 19 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ అయందు వ్రాసిన వ్యా.మును నిలకించిరి. గోదా నదికి సభ మామూలుగా మార్చినెలలో జరుగుచుండెడిది. ఈసారి నవంబర్ మాసమునెలవులలో జరుగుచున్నది. అచటి సందర్భములేనియెడల తెలియజాలవు. అయితే పరివర్తనను గూర్చియు తెలియదు. కృష్ణానదికి సభను కృష్ణానదికి సభలలో దప్ప చర్యకప్పును జరుపుటకు వలసిపడెను. నీటియింపుండి జ్వల్య పేటకుగలదుగాన కృష్ణానదిలో జరుపవలసివచ్చినది. మరొకప్పుడు కేయటయన్న ఈసారి సభ మానుటయే కావున కృష్ణానదిలో సభనుండగలదును విన్నవించితిని.

కొ. శివ గారు కృష్ణారావు.

దెజవాడ మార్చి 20

సంపాదక కార్యదర్శి

II

చతుర్థ ఆంధ్ర దేశ గ్రంథాలయములు

ప్రతినిధుల మహాసభ.

రాజాపు మే నెల 6,7 తేదీల యందు గంజాం జిల్లా “బారువ” గ్రామమునందు జరుగబోవు చతుర్థ ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ ప్రతినిధుల మహాసభతోబాటుగ గ్రంథాలయ ప్రదర్శనము నొక దానిని యేర్పాటు చేయుటకు తీర్మానింప బడినది. గ్రంథాలయ ప్రతినిధు లందరును గూడి ఒక వోట సభకేసికొనుటయే మనకు క్రొత్తయై యున్నది. అట్టి స్థితి యందు గ్రంథాలయ ప్రదర్శనమున నేమియో బోధపడుట కొంచెము కష్టముగ నేయుండును. ఈ ప్రదర్శనమునందు బోధనా, అమెరికా మున్నగు దేశములయందున్న ముద్రాసద్ధ గ్రంథాలయములపట్టుముల ప్రదర్శింపబడును. ఆ దేశములందు పుస్తకములు గృహములకు ఎరువిచ్చుటకును, గ్రంథములు భద్రపరచుటకును, ఏయేసాధనముల నుపయోగించుటలో చూపింపబడును. మతీయు (గ్రంథములయొక్క పట్టికలను కాస్త్రోక్తముగ నుండు విధానములను, వాని నవలంబించుటకులను గలగు లాభములను చూపింపబడును; ఇంకను బోధా రాష్ట్రమునుగూర్చిట్టియు పాశ్చాత్యదేశములకు సంబంధించినట్టియు ఆ నేకవిషయ యులు లిందు ప్రదర్శింపబడును. దెజవాడ రామమోహన ధర్మపుస్తక భాండాగారమువారిచే నేర్పరచబడిన “బాలాభి”ను దీక్షినివచ్చి ఈ ప్రదర్శనమునందు ప్రదర్శింపబడును; అందు బాలన మనస్సులను రంజింపజేయుటకు ప్రత్యేకముగ తయారు కాబడి గుడ్డలమీదను కాగితములమీదను అచ్చువేయ బడిన ఆ నేక గ్రంథములను, బాలుర చునస్సుల నాకించి వారికి చిత్తసంస్కారములగు నుండు ఆ నేకచునస్సులను, ఇంకను పలువిధములల పటములను, ప్రదర్శింపబడును. ఈ ప్రదర్శనమున ప్రదర్శింపబడు వస్తువు లన్నిటినిగూర్చి చూచి తెలిసికొనవలసినదేగాని ఇటు వివరించుట కలవిగాదు.

ఆంధ్రదేశమునందున్న గ్రంథాలయముల నిర్మాణములు ఈ ప్రదర్శనమునకు పంపవలసిన వస్తువు లనేకములు గలవు. స్వంతధనములు గల గ్రంథాలయములవా రందరును తమ గ్రంథాలయముల నూర్మొకారములను కట్టితో చిన్నగృహముల మాదిరి (Miniature building) తయారుజేసి ఈ ప్రదర్శనమునకు పంపవలెను. ఇంతే గాక, గ్రంథాలయోద్యమ విషయమై పనిజేసినట్టియు పనిజేయుచున్నట్టియు నుభావులులయొక్క పటములను, గొప్ప గ్రంథాగారములయొక్క పటములను పెద్దవి తయారుజేసి ఈ ప్రదర్శనమునకు పంపవలెను. బాలురకు ప్రత్యేకముగా ఉపయోగించుటకు గాను వ్రాసిన గ్రంథములను ఆయాగ్రంథకర్తలు ఈ ప్రదర్శనమునకు పంపుదురనియు ప్రార్థించుచున్నాడను. బాలురకు చిత్తరంజకముగ నుండు ఆటలను నిర్మించి, ఇందు ప్రదర్శించుటకై పలువురు ప్రయత్నించెదనని ప్రార్థించెదను.

వైద్యపటములను వ్రాయించుటకై కాకలసిన చిన్నపటములకై గావలసిన సేను పంపెదను.

దెజవాడ, మార్చి 26. అయ్యంగి-వేంకటరమణయ్య.

క్రిష్ట సమాజము:—హిందూ మతములోని వారే

ప్రత్యేకముగా నుండి క్రైస్తవమతమునుండి యుత్తమములగు ధర్మములను గ్రహించి వాని నవలంబించుచు తమ సంఘమునకు క్రైస్తవసమాజముని జేరిడి మెలంగుచున్నారు. ఈ సంఘము మొకటి బాప్టిస్టు మతమునందలి జోక్యమునందలి గలదు. ఈసంఘపు వార్షికసభ నిన్నటి సాయంకాలము ఇ. ఎస్. హెన్రీగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. రెవరెండు జె. కె. మెక్లీక్ ఎం. ఏ. బి. డి. గారు “యూరపియను మిషనరీలు, భారతీయులకు సమావేశములు” అను విషయమును గూర్చి యుపన్యసించిరి మెక్లీక్ గారు కంచియందలి యునైటెడ్ క్రైస్తవమిషనువారి తరఫున ఆ నేక సంతర్భములుపనిచేసెను, కాని ఇప్పుడు చెన్నపురియందు యునైటెడ్ క్రైస్తవ మిషను వారి కాన్వెన్యూషన్ గా వచ్చారు. మెక్లీక్ గారు తమ యుపన్యాసమునందు మిషనరీల కాన్వెన్యూషను వివరించి హాల్ కాలము నందు మిషనరీల చర్యను గూర్చి నుడివరి.

నిన్నటి గోపాన జిల్లా సోలీసు నూపరింట్లెండెంటు ఈ హాల్ జోన్సుగారు స్థానిక పోలీసు సిబ్బంది నతను పిలిపించి రెండు మూడేండ్లనుండి స్పెన్సరు కంపెనీలో క్రమానుసారముగ దొంగతనము చేయుచున్న ద్రోహిని పట్టుకొని నందులకు సయి యిచ్చుచెట్లరు ఆర్. కే. నానుగారికిని హెడ్ కాన్స్టేబిలు రామలిక్ నాయకులను కంపెనీ తరఫున ఒక మణిబంధక గడియారమును, 6 రూప్యముల కొక్కమును బహుమతి జేసిరి.

మదరాసు అందు సదరక్ మహారాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్. (742)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు కాబడినది.)

నోటీసు.

మద్రాసు అందు సదరక్ మహారాటా రైల్వే సిస్టములోని సెన్సనులలో 1-5-1917 తేదీనుండి సింగిలు ప్రయాణపు ప్యాసెంజరు రేట్లు యిదిగూ వను కనుపరచిన రీతిని మార్పు చేయబడినవి.

మెలుకు వైసలు

మొదటితరగతి యావత్తు సిస్టంమీదను 18 రెండవతరగతి 9

ఇంటరుమీడియటుక్లాసు మద్రాసు వాల్తేరు త్రెను (విశాఖపట్టణము, కాకినాడ, బ్రాంచీలుసహా); మద్రాసు రెయిచూరు సెన్సను, పూనా-బెంగళూరుసిటీ సెన్సను (బ్రాంచీలు సహా) బెజనాడ, మచిలీ పట్టణము సెన్సనులు మీరేపైన 4½

మూడవతరగతి మెయిలుబండి పెన్తలెను అంతమీదను (విశాఖపట్టణము బ్రాంచి సహా; తక్కిన బ్రాంచీలుమినహా) పూనా మెసూరు సెన్సను (కొవ్వూరు బ్రాంచి సహా; తక్కిన బ్రాంచీలుమినహా) బెంగళూరు సిటీ, గుంటకల్ సెన్సను; హిందూ మార్కెట్ వా హార్బరు సెన్సనులమీదను 3

మూడవతరగతి, ఇతర రయిల్లమీద యావత్తు సిస్టంమీదను 2½

1917 వ సం॥ 26 నవంబరు కోచింగైడు 98, 99 పేజీలలోని 51 పేరాలో నమోదయి యుండిన ఫస్టు సెకండుక్లాసుల, ఆరునెలల రిటరక్ టికెట్లు 1-4-1917 వ తేదీనుండి రద్దుచేయబడి యెత్తివేయబడును. సింగిలు జర్నీ టికెట్లు మాత్రము ఇవ్వబడును.

THE GREAT WAR.

[REUTER'S AGENCY]

WESTERN FRONT.

Further French Gains.
Lost Trenches Recaptured.

LONDON, March 29.
This afternoon's French communique says, there is no change from the Somme to the Aisne. We are everywhere in contact with the enemy. We have captured south of the Oise, important depots of ammunition and other material. A truck attack recaptured the last portions of trenches which the enemy had been still holding since March 13th in sectors of Avocourt wood and Hill 304, on the left bank of the Meuse.

Enemy Energetically Resisting.
Heavy Enemy Casualties.

LONDON, March 27.
Reuter's correspondent at headquarters wiring to-day says the enemy continues energetically to resist our attacks on the northern part of his new line. The Germans manifestly regard Croisilles as of great technical importance, and are defending it strongly; but they are harried and suffering heavy casualties. They also suffered badly in the capture of Neuville-Berthelot, eight miles east south-east of Bapaume. Our casualties were light in both places owing to the good cover which also enabled us to capture many machine-guns. Further south, our outposts hold Betthelles Vaux and Vimeux line. Our advance here thus forms a wedge the apex of which is five and half miles from St. Quentin.

Enemy's Resistance Overcome.

LONDON, March 29.
F. M. Sir Douglas Haig to-night reports:—Our cavalry has captured the villages of Villersaunoy and Saucourt. We drove off an attack on Equancourt with considerable German losses and established ourselves at two points on the Dolgnes-Legnecourt road after a short fight and made progress southward and westward of Croisilles, meeting with strong resistance. We carried out successful raids eastward of Axnoulette and Neuville St. Vaast.

Heavy Fighting in Champagne.
Violent Enemy Attacks Defeated.

A French communique says:—between the Somme and the Oise there was great reciprocal cannonading especially on the Esigny-Cenay front. Our fire dispersed working parties south of St. Quentin. After a violent bombardment in Champagne west of Maisons de Champagne the Germans strongly attacked and gained a footing in some first line elements. Our fire smashed all attempts on Maisons de Champagne with sanguinary enemy losses. On the left of the Meuse we delivered an effective and destructive fire on the enemy organisations in Hill 304 and the Northonne sector.

German Raid on Dunkirk.

LONDON, March 28.
German torpedo boats fired sixty shells into Dunkirk at two in the morning of 26th. There were two victims.

French Defeat Violent Attack.
Many Prisoners Taken.

LONDON, March 29.
A French Macedonian communique says: After the violent artillery preparation the enemy attacked the trenches which we captured on 26th inst. at Cervegnasina, but our barrage stopped them. The number of prisoners taken in the recent operation in the Monastir region totals 2,104.

Wanton German Destruction.
Graveyards Systematically Pillaged.

LONDON, March 26.
Reuter's correspondent at the French headquarters says the full atrociousness of the conduct of the Germans in the evacuated territories is only now appearing. They not only broke open vaults in churchyards and used them as machine-gun shelters, but systematically pillaged the graves of the well-to-do for zinc and lead linings of coffins and possibly for ornaments and jewels also. In several cases cemeteries were torn up in ghastly fashion, coffins broken up, the remains of the dead scattered, and rubbish and filth thrown into the yawning graves. On the other hand the Germans show almost exaggerated respect for their own dead. Their trim and gaudy cemeteries abound with pompous epitaphs to "Fallen German heroes", characteristically inscribed on tombstones stolen from neighbouring French cemeteries.

Cavalry Capture Villages.

Their Big Part in Advance.
Enemy's Destructiveness and Robbery.

LONDON, March 29.
Reuter's correspondent at Headquarters telegraphing this afternoon shows that cavalry continues to play a big part in the advance having captured two more villages. Since yesterday, he says, we have pushed on roughly three thousand yards on a five-mile front between Longavesnes and Equancourt. The enemy's destructiveness has frequently been too thorough and he has had to abandon large supplies of stores which might have been got away but for the time spent in cutting down orchards and devastating flower-gardens. Tales of robbery continue. In some cases, the Germans make general levies prior to leaving, taking the poor inhabitants' last franc and also all share certificates.

RUSSIAN FRONT.

Fruitless Enemy Attacks.

LONDON, March 29.
A Russian communique says:—On the western front German attacks east of Illuxt and north-west of Postavy were repulsed. A night attack at Bouchi north-east of Krevo occupied part of our trenches but our immediate counter-attack restored the situation. We made a gas attack on the Stokhod River in the region of Borovne.

Russian Aerial Activity.

LONDON, March 29.
A Russian communique says:—Russian seaplane squadrons raided Berkes, twenty five miles north-west of Constantinople and dropped bombs. Another squadron bombed Taltcha.

Desperate Fighting.

Russian Efforts to Regain Positions.

LONDON, March 29.
A Russian communique says:—On the Rumanian front south of the River Teohababioche we are fighting for positions lost on 23rd instant. An enemy attack south of the River Ussa south-west of Moicesti occupied part of our positions after a desperate fight.

GREAT BRITAIN.

Financial Obligations to Great Britain.

LONDON, March 29.
In the House of Commons Mr. Bonar Law stated that the new Russian Government had assumed the financial obligations of the old Government to Great Britain.

Imperial War Conference.
City Honours Delegates.

LONDON, March 29.
The City Corporation has decided to grant the Freedom of the City to General Smuts, Sir E. Morris, and the Indian Delegates to the Imperial War Conference. The other delegates have already received the Freedom of the City.

Delegates Lunch with Their Majesties.
All the delegates lunched with Their Majesties the King and Queen to-day.

Functions of the Conference.
In the House of Commons Mr. Rowntree asked:—"Is the Imperial War Cabinet an executive body or only consultative like the Imperial War Conference?"
Mr. Bonar Law replied:—"The Imperial War Cabinet is both executive and consultative its functions being regulated by the nature of the subject under discussion."
Mr. Morrell asked:—"If it is executive, what is its relation to the War Cabinet of five? Is it superior or subordinate?"
Mr. Bonar Law said:—"It is difficult and not very desirable to define the relations which are entirely friendly."

BRITISH TRANSPORT MINED.
"Birkenhead" Incident Recalled.
Transport Saved: Troops Landed.

LONDON, March 28.
The Press Bureau announces that the transport "Tyndareus" with a battalion of the Middlesex Regiment on board struck a mine on 9th February off Cape Agulhas in a strong south-easterly gale. The vessel began to settle after the explosion and her propellers were slowing. The men paraded in perfect order. A roll was called and the order, "Stand easy," was given. The whole battalion sang. Two steamers were despatched to the rescue and arrived in half-an-hour. Although faced with the probability of imminent death, the troops maintained the same steadfast courage and discipline. The incident took place in the vicinity where the "Birkenhead" was lost. Thanks to the devotion and perseverance of the captain, officers and engineers, the ship was saved and reached Simonstown under her own steam with two holes flooded and another leaking. The troops were landed by steamers.

The King's Message.

The King has expressed his deep admiration for all ranks in upholding the "Birkenhead's" cherished tradition.

The Sinking of Ships.
Admiralty's Reticence Explained.

LONDON, March 29.
In the House of Commons Dr. Macnamara explained that accounts of the sinking of ships were not allowed to be published because they would give the enemy information which he could not otherwise obtain, but in all cases Lloyds and the owners were confidentially informed and the latter communicated with relatives.

British Shipping.
A Week's Traffic and Losses.

LONDON, March 29.
The Admiralty announces that the number of ships that arrived during the week was 2,314 and the number of sailings 2,433. Eighteen vessels of over sixteen hundred tons were sunk, including the "Asturias" and seven under sixteen hundred tons. Thirteen ships were unsuccessfully attacked. Ten fishing boats were sunk including nine sailing ships.

TELEGRAMS.

Women's Suffrage.

Mr. Asquith Converted.

Significant Speeches in Parliament.

LONDON, March 29.
In the House of Commons this evening Mr. Asquith moving the resolution urging prompt legislation on the lines of the resolutions of the Speakers' Conference on electoral reform embodied in the report issued at the end of January, declared that in view of the war services of women and post war questions regarding women's activities it would be unjust and inexpedient to withhold the franchise from women.

Mr. Lloyd George declared that the soldiers must have a voice in the settlement of postwar conditions and he indicated that the Government were not prepared to adopt proportional representation. He paid a warm tribute to the services of women munitionmakers and said that the Government proposed to leave the question of women's suffrage to the House. He had no doubt what the vote of the House would be (cheers). The Premier hailed the franchise recommendations of the Commission and appealed to the House to pass them substantially as made.

Reform Bill to be Introduced.

Mr. Bonar Law announced that in view of the strongly expressed opinions in the debate favouring the recommendations of the Electoral Conference the Government had decided to introduce a bill giving them effect.

An Amendment Rejected.

A Unionist amendment limiting electoral reform during the war to the provision of a new register and votes for soldiers and sailors was rejected by 341 votes to 63 and Mr. Asquith's motion was passed unanimously amid loud cheers.

Life of Parliament Extended.

LONDON, March 29.
The Parliament Prolongation Bill has been issued. It provides for the extension to the 30th September.

Australia's Metal Output.
Sold to Britain for Ten Years.

LONDON, March 29.
MELBOURNE. Mr. Hughes has sold Australia's output of base metals for ten years to Britain.

FRANCE.

A New French Loan.
Floated in America.

LONDON, March 29.
NEW YORK.—Morgans announce a new French loan of one million dollars in two-years notes convertible into twenty-years bonds. The interest is five and a half per cent, and the issue price is ninety-nine. The Collateral is valued at one hundred and twenty million dollars.

RUSSIA

THE RUSSIAN REVOLUTION.
Ministers Take the Oath.

To Serve Faithfully and Justly.

LONDON, March 28.
PETROGRAD.—The Ministers took the oath of office in the Senate swearing to serve faithfully and justly the people and the Russian State, sacredly guarding its liberty, rights, honour and dignity and refraining from any attempts to restore the old regime. They also swore to take all measures to convolve the Constituent Assembly as soon as possible on the basis of universal, direct, equal and secret suffrage, to transfer to the Assembly all authority provisionally exercised by the Government and to bow to the will of the people expressed by that Assembly with regard to the form of Government and the fundamental laws of the Russian State.

"War Must Be Continued."
A Unanimous Conviction.

LONDON, March 29.
PETROGRAD.—The principle that war must be continued until complete victory is everywhere unanimously expressed by the army, navy and the people. The only differences are regarding annexation, to which the most radical elements are opposed. The feelings of solidarity between soldiers and officers are increasing. It is manifest that all realise the necessity of war to the knife against the enemy and the news from the front shows that the same feelings prevail there.

ITALY

Enemy's Blockade.
Italian Naval Returns.

LONDON, March 28.
Italian naval communique says during the week ending March 25th, 517 merchantmen of tonnage of 453,870 entered and 489 of tonnage of 3,75,560 left Italian ports. Four Italian steamers each under two thousand tons and one sailing ship of over one hundred tons were sunk. One vessel was attacked and escaped.

AMERICA.

Argentina Prohibits Food Export.

LONDON, March 29.
BUENOS AIRES.—The exportation of grain and food from Argentina has been prohibited in order to secure the stocks necessary to the country.

TELEGRAMS.

GERMANY.

German Government Warned.

LONDON, March 29.
[AMSTERDAM.—The "Vorwärts," commenting on events in Russia, continues to warn the Government against "the new and dangerous enemy: namely, the convention among free peoples that they are defending the people's freedom."

The paper again urges that the people should be given a greater share in the Government.

The attitude of the "Vorwärts" is significant in view of the fact that it is under Government control.

German Food Shortage. Great Deficiency in Harvest.

LONDON, March 29.
AMSTERDAM.—In the Reichstag Herr Batocki admitted that the harvest had been over-estimated. Stocks of pigs were insufficient and therefore many more cattle would have to be slaughtered. An increase in agricultural products was impossible owing to the shortage of labour and transport difficulties. He urged all to recognize the seriousness of the situation.

A socialist declared that the deficiency in the harvest was a million tons.

WAR AT SEA.

British Blockade Zone.

Extension Announced.

LONDON, March 29.
AMSTERDAM.—The British Government has notified the Dutch Government of the extension of the Zone declared closed from 1st April.

French Shipping Traffic.

A Progressive Increase.

LONDON, March 28.
PARIS.—The average number of merchantmen arriving daily at French ports in February was 95, during the first fortnight in March 110, and from then until March 25th 131.

Indian Telegrams.

From our own Correspondents.

[BY WIRE.]

CALCUTTA

Importations into Russia.

Articles of Luxury Prohibited.

CALCUTTA, March 29.
The Vice-Consul for Russia has issued the following notice:—By virtue of the decision taken by the Council of Ministers on the 10th October, 1916, the import into the Russian Empire of articles of luxury is prohibited from the 14th February, 1917. Exemption is made in the case of goods being imported (1) on behalf of the Government, (2) for duty proved needs of national defence and (3) by special permission granted by the Ministers of Trade and Finance and by the Senate and the Governor-General in the case of imports into Finland. The Russian Consulate will give information to firms and persons interested regarding the specification of articles the import of which is prohibited by the aforementioned order.

H. E. Lord Ronaldshay.

Inspiring Reply to Calcutta's Welcome.

CALCUTTA, March 29.
H. E. Lord Ronaldshay received this morning an address of welcome from the Calcutta Corporation. Replying, His Excellency said that great changes had taken place in recent years not all of which had been to the advantage of Calcutta. He was not sure, however, that the very natural regret which they felt at their great and historic city ceasing to be the seat of the Government of India, might not have caused some of them at the first shock of change to write "Ichabod" in unduly large letters over their portals. Governments might come and Governments might go but so long as the spirit of enterprise which had made Calcutta the second city in the British Empire remained alive, and so long as the sense of pride in the efficient discharge of the tremendous responsibilities devolving upon them as guardians of the city's welfare inspired their actions, so long surely might they look forward with confidence and satisfaction to the future.

Government Grant of Pensions.

CALCUTTA, March 29.
The Secretary of State has sanctioned the grant of concessions from Jan. 1st to the family of the late Mr. Biswanath Chatterjee. Deputy Superintendent of Police, Intelligence Branch, who was assassinated by anarchists in Calcutta on the 30th June last. Rs. 75 monthly to the widow and Rs. 60 to each of the four sons and Rs. 25 to the daughter and Rs. 25 each to the widowed mother and sister; besides Rs. 1,500 for the marriage of his daughter and Rs. 1,000 towards Sadha expenses.

INDIAN WAR LOAN.

Applications for the War Loan now amount to Rs. 5,58,36,600. Details are as under:—

	Rs.	As.	Ps.
Bengal	2,26,73,700	0	0
Bombay	1,89,15,200	0	0
Madras	19,19,900	0	0
The United Provinces	24,09,500	0	0
The Punjab	50,74,500	0	0
Burma	24,96,400	0	0
Bihar and Orissa	4,34,900	0	0
The Central Provinces	10,63,700	0	0
Assam	1,05,200	0	0
Minor Administrations	7,34,600	0	0

BANKIPORE, March 29.

Joint Magistrate of Gaya has sentenced 18 accused in the Nadariganj Bakrid riot case to terms of imprisonment ranging from 9 to 18 months and fine of Rs. 300 to Rs. 500.

UNITED PROVINCES.

Public Works Department Committee. Allahabad Session.

ALLAHABAD, March 29.

The Public Works Department Committee of enquiry commenced its sittings at Allahabad to-day, Mr. Sly, presiding. Mr. Tiltard, Superintending Engineer, described the systems prevailing in this province. Witness said that the majority of contractors in the United Provinces are merely suppliers of labour and there are very few, if any, responsible for contracting firms. None of them employ their own engineering staff. Absence of good firms may be a misfortune and perhaps partially due to the existence of Public Works Department.

Mr. Tittle, Professor of Mathematics and sometime officiating Principal of the Roorkee Engineering College, said that he had 20 years service in the college. He would like to see the board of studies of the college officially recognised. The committee of management should be abolished and substituted by a board of visitors who would make suggestions to the Government through the Director of Public Instruction. At present, the college has no connection with the Education Department which is a disadvantage. He was strongly in favour of its affiliation with the university of Allahabad. At present it is isolated and affiliation would bring it in touch with other educational institutions. Witness would abolish the lower subordinate classes as their existence tended to lower the status of the college. He was in favour of practical training after passing out, if it could be arranged. The standard of instruction in the college is not as high as the highest standard at home. Age limit for entrance should be reduced and entrance examination could be entirely recast. The college does not attract a good class of students now as it did before. This is due to alteration in the prospectus.

BOMBAY.

Newspaper Libel Case.

BOMBAY, March 29.

In the case in which Mr. B. G. Horniman, Editor of the "Bombay Chronicle", appealed against the judgment of Mr. Justice McLeod awarding Mr. Surendra B. Mehta, Rs. 3,000 damages for libel and in which the Chief Justice and Mr. Justice Heston differed, the former holding that the articles were fair comment and the latter upholding the decision of Mr. Justice McLeod, arguments were heard to-day regarding the course that should be pursued in view of the disagreement. Mr. Setalvad for the appellant urged that Section 26 of Letters Patent and not section 98 of the Criminal Procedure Code, should apply. He quoted (29) Madras and (26) Allahabad in support of this view. These two cases were supported by 17 Calcutta, W. N. P. 368. Counsel submitted that on these precedents, the view of the senior Judge should prevail. Their Lordships accepted this view and in conformity with the judgment of the Chief Justice reversed the decision of the trial Court so far as finding and award of damages was concerned, but considered that they should not allow appellant costs as two judges had decided in favour of the plaintiff. Mr. Setalvad contested Their Lordship's view as regards costs but without avail.

Brief Telegrams.

The Postal express train conveying the inward foreign mail has left Bombay to-day at 17-10 hours.

Regarding the recent fire at Aung Ban terminus of the Southern Shan States Railway it may be explained that the fire did not extend to railway property but only to buildings in the town itself.

Lord Montague gave a lecture on aviation here last Friday and suggested that some patriotic citizens of Bombay should present a flight of sea-planes for the defence of Bombay and western coast. The suggestion has already borne fruit. Sir Dorab Tata has expressed his desire to provide for the expenses of a flight of sea-planes to be located with Bombay as its headquarters.

Mr. Chirmanlal H. Setalvad has been appointed Vice-Chancellor of the Bombay University vice Rev. Dr. Mackiehan proceeding home.

BURMA.

Destructive Fire in Rangoon.

Loss Estimated at Eight Lakhs.

RANGOON, March 27.

The Aung Ban terminus of the Southern Shan States Railway has almost been completely destroyed by a fire which broke out on Monday. Thirty three houses in all were burnt. The loss is estimated at about eight lakhs. An Indian merchant, finding that he had lost all he possessed, jumped into the flames. He was rescued but died through severe burns. The origin of the fire is unknown.

కలగూరగంప.

తే నెటిగల యుద్ధములు

జీవయాత్రలో బలమైన జంతువు లలహీనమగు దానిని హింసింపి తన కుపయోగ పడునట్లు చేయుట యొక ధర్మముగా కనబడుచున్నది; ఆ బలహీనమగు జాతి అంతిమాశ్రయము నశించి పోక, యెన్ని రెట్లు బలవంతమైన దానిచే చంపబడునో అంత కంటే యధికముగా వృద్ధి యగుచున్నది. కాని సాధారణము గా ఒకే జాతిలో గుంపులుగా జేరి, యొకరినొకరు నిర్మూలము జేయ ప్రయత్నించుట జంతుకూటములో నంతగ కానరాదు. మనుజులలో నిట్టి యుద్ధములు, శత్రుత్వము కనబడుచున్నది; అట్లే తే నెటిగలలోను సన్నదని జంతుకాశ్రయము లుపపాదించుచున్నారు.

వానిలోను యుద్ధకారణములు, నివాసస్థలములకు మించిన యుక్తి, ఆహార పదార్థములలేమి, దోపిడి కోరికయు ఇవియే మానవ యుద్ధములకు కారణములు. పువ్వులలో తే నెటిని కోజులలో ఈ యుద్ధము లారంభమగును. యుద్ధమైన తరువాత జయించిన సేన తమయింట్లలో తే నెటి శేషముగ, నన్ను తే నెను తీసికొనక రాదు.

తే నెటిగలు పాలించుధర్మములు

అతి దుర్మార్గులైన విజయము కలుగ గానే యుద్ధము పూర్తిజేందక వీగిన సేనను నిశేషముగ నశింపజేయువంతు యుద్ధమును ఆపదు. తమ పక్షము వారిపై నను, వారికి గాయములు తగిలినట్లయినప్పుడు, మునుపటి యుద్ధమున కుపయోగపడ నవ్వడు, వారిని మిగిలిన ఈగలు చంపజేయును. దయ, కరుణ యీ గుణములను ఈగలు ఎరుగవు; తమ సంఘమునకు కావలసినంత వట్టుతు అన్యోన్య హావ్యాయము నొనరించుకొనును.

నయాగి రా జలాపాలము.

నయాగ రాజలాపాలములో నివసరకు గుట్టపుడెక్క ఆ కారముగ నుండిన పాతము కోణముగ నిప్పు డిప్పుడు మారి, అక్కడక్కడ చిన్న చిన్న సెలయేరులవలె పారుచు, నో శ్రేష్ఠవాహముక్రింద మారుచున్నదనియు, పూర్వముకంటె జలము తగ్గుచున్నదనియును పరిశీలనలు చేపుచున్నారట. దీనికి కారణము ఆ జలాపాలమును విద్యుచ్ఛక్తికోరకు ఉపయోగించుటయే యని కొందరు వాదించుటచేత అమెరికా గవర్న మెంటువారు ఒక యింజినీయర్ ను పంపి కనుగొనిరి. అది కారణము కాదనియు, ఆ కారణమేమియును పోగొట్టుటకు ప్రవాహమువారు గా కొన్ని మార్పులను చేయవలసినదని యలకు అభిప్రాయ పడినాడు.

గాయములను సెల్సులాయుడే తో కప్పట

గాయములను శత్రువుజేసిన తరువాత కప్పటకు ఇది వరకు దూదని, వివేకగుడ్డను ఉపయోగించుచుండెరి. అవి గాయములకు అంటుకొని, మరునాడు విప్పుగా బాధనకులిగించుచుండెనని. ఒకొక్కప్పుడు వానిని తీయుటకు టిలకా నట్లు అంటుకొనుటచేత శుభ్రముజేయుటకు కాల మధికము పట్టుచుండెను. అందుకు ప్రతిగ సెల్సులాయుడే కప్పట నుపయోగించుచున్నారు. సెల్సులాయుడే ఫోన్ టక్ కలములకు పయోగించుచున్న పదార్థము. దానినికప్పటగాజేసి, వానికి చిన్న రంధ్రములనుంచి వానిని దోమరిపాతములుగ జేసి, వానిని గాయములపై గప్పదురు; వానిపైని దూదిజేసికట్టుటచేత, గాయముల ద్వారా వచ్చు చీము రంధ్రముల ద్వారా బయటకువచ్చి దూడలోనుండి పోవును. ఇది యుద్ధభూమియందు మిగుల లాభకరముగ నున్నదట.

యంత్రకాలకుండు చిమ్మా గొట్టములలో పెద్దది. అది జో నా క్లార్క్ డేల్ లోనున్న రాగయంత్రకాలకు కలదు. 30 అ. 9 1/2 అం దానిలోపలి చుట్టుకొలత 400 అడుగులు ఎత్తు; దానికి 4 అం దశ సరిగల యిటికెచట్టము దానిని చుట్టియున్నది.

కొన్ని తేమాకు తోటలలో ఎంతప్రయాస పడినను దోమలు విడుచుటలేదు. కొన్ని చోట్లనులభ్యముగ వదలుచున్నవి. ఇందునుగురించి పరిశోధనచేయుగా నేలలో పాస్పారిక్ ఆసిడ్ జాన్తి గాగల నేలను దోమలు ఎంచవు. అని శ్రీధర చివారు. ఇక ఆపదాగము లేని నేలలో దానిని నుంచుట యెట్లో అలోచింప వలసియున్నది.

ఆహారపదార్థముల నుంచుటకు, కర్రపెట్టెలను వాడుటలో అనేక బాధలున్నవి. అది బయటజేడిని నేమాశ్రయము అపలేదు. శుభ్రపరచుటకు చాలాయిబ్బంది. అందుకుబదులుగ స్టేట్ పరికలతోచేసిన పెట్టెలను కనిపెట్టినారు. స్టేట్ జేడిని నాపగలదు; శుభ్రముచేయుట మిగుల సుకరము.

సంఘసంస్కరణ సభలు.

19 వ కృష్ణానుండు సంఘసంస్కరణసభ యోజనాలో 9వ తేదీన, జగ్గయ్య పేటలో జరుగుననియు, దానికి ఆచంట నియోజకవర్గం, యస్. బి. యస్. గారు అగ్రాధిపతిత్వము వహించెదననియు నాకు నోటీసు అందినది. ఇప్పుడే సాంఘిక శాస్త్ర గ్రంథము నొక దానిని చదువుచుండుట తటస్థించినది. దానిలోని కొన్ని విషయములను యిక్కడ వ్రాయుచున్నాను. మన అగ్రాధిపతిగారు, వీనిని గమనించి, దీనితో సేకీభవించినను, ఏకీభవించక పోయినను, తమ యుపన్యాసములలో తమకు దోచిన అభిప్రాయములను తెలియజేయు ప్రార్థించుచున్నాను.

సంఘములో గొప్పమార్పులను ప్రవేశపెట్టగలవినవారు, ఆ సంఘము శ్రమలను గ్రహించవలెను. సాంఘిక శాస్త్రమును చదువుకొనటకు ముందు తర్కశాస్త్ర, గణితశాస్త్రములే గాక, యంత్రగతి శాస్త్రము, పదార్థవిజ్ఞానశాస్త్రము, చలనశాస్త్రము ఖగోళ భూగోళశాస్త్రములు, భూగర్భశాస్త్రము, కారీర శాస్త్రము, మొదలగునవి కొంతవఱకు తెలిసికొని యుండవలెను. తరువాత జీవశాస్త్రమును మానసిక శాస్త్రమును బాగుగ పఠించి, పరస్పర విజ్ఞానమును కూడ కొంతవఱకు కలపడవలసికొనవలెను. ఈ శాస్త్రజ్ఞానమును తెలిసికొన్న వారి యభిప్రాయములందే గణ్యత యుండును. ఇప్పుడు చిన్న తరగతులలో చదువుకొను విద్యార్థులు మొదలు గొప్ప మెట్ట వేదాంతాల వఱకు, ప్రతివారును సంఘములోనే యేమార్పు లత్యవసరములో, వానిని యెట్లు చొప్పించవలెనో ధారాళముగా, నమరు బెరుగు లేక నిష్ఠాయించుచున్నారు. వీరి సంస్కరణాభిలాషలు కొంటు దాటుచున్నను, వీరి యాచరణలు వంటియున్న దాటవు. వీరి యభిప్రాయములను నిగ్రహించుచేసే సంఘము లేన ప్రోవను తాను మెల్లగ ప్రాప్తుచు బోవుచున్నది. వైన జెప్పిన శాస్త్రములలో శిక్షితులైన వారు కూడ, వారి అభిప్రాయములను తెలియబుటగాని, వానిని బుట్టగాని సాధారణముగా జరుగుచుండుట గొప్ప జ్ఞానముగలవారిలో, వేదాభిప్రాయములతో కూడియుండి స్వస్థ సౌఖ్యములకును, నరక దుఃఖములకును సంబంధించియున్న ప్రశ్న, మరలనే గాక ఆయా చారముల ఉత్పత్తికి కారణములు, వాని చరిత్రలనుగ్రహించు గత భావము, సాంప్రదాయములు మొదలగునవి సంఘ సంస్కరణాభిప్రాయము తెలిసికొనవలెను.

మనుష్యుడు జీవశాస్త్రమునకు సంబంధించినంతవఱకు చివరవాడును, సాంఘిక శాస్త్రమునకు సంబంధించి నంతవఱకు మొదటివాడను అగుటకుబట్టి, రెండు శాస్త్ర సూత్రములు, ఒకటింటిలో మిక్కిలి సంబంధించి యుండును. మనుష్యుని స్వభావము తెలిసికొనకుండ సంఘసంబంధమైన, పనులు బోధపడుచు, మానసిక శాస్త్ర సూత్రములు బోధపరచుకొనకుండ, మనుష్య స్వభావమును గురించి తెలియదు. జీవశాస్త్రసూత్రములు తెలిసికొని, మానసిక శాస్త్ర సూత్రములు బోధపడవు. సగుణున జీవరాసులన్నిటికిని సంబంధించిన సూత్రములు తెలియనిది మానవకోటియందు కానబడు జీవశాస్త్ర సూత్రములు బోధపడ నేరవు.

ఇంత జ్ఞానమును అలవడవలసికొనిన గాని సంఘాచారముల మంచి చెడ్డలను గురించి అభిప్రాయ మిచ్చుటకు వీలులేని యెడల యెవరు ఈ విషయములను చర్చించగలరు? అనేక చిక్కులతోడ కూడిన సాంఘికసమస్యలను యెవరు పరిష్కరించెదరు? సమస్తశాస్త్రములను తెలిసినవారు చేసిన పరిష్కారములు కూడ సరిగా తేల్చబడిన వని యెట్లు చెప్పవచ్చును? క్లిష్టమైన సాంఘిక సమస్యలను పరిష్కరించుటలో వారును పొరబడకూడదా? సామాన్యజనులందరు వీరి పరిష్కారముల నామోదించెదరా?

వైప్రశ్నలకు ఒక్కటే జవాబు. ఈవర్షలవలన ఫలమంతగా చేకూరదు. ప్రతిసంఘమునకు, దానిప్రతిపరిమాణావస్థలో, దాని కనుగుణ మగు భావములు అభిప్రాయములు మాత్రమే ప్రజలలో వ్యాపించియుండును. ఆపరిమాణావస్థలను, దానిచుట్టునుండు పరికరములకును, భిన్నమైన నూతన భావములు, అభిప్రాయములు బలవంతముగా చొప్పించినను, యివి శాశ్వతముగా స్థిరపడవు. ఏదేశమునగాని, యేకాలమునగాని, సామాన్యజనాభిప్రాయముగూడా, అప్పటికి సాంఘిక నిర్మాణము గోచరమగుచుండును. విప్లవసమయములలో

జనులు అభిప్రాయములకును, సాంఘిక చాతుర్యములకును యొక్క కృత్యాసములు, మార్పులు జరగవలసిన ఆవశ్యకతను చూచించుచును. నే ముది సమయములందు సాంఘిక పరిణామావస్థలో క్రమేణ యీ రెండిటికి రాజీనామాలు సమాజగురువే యుండును. నశించకుండ వర్ధిల్లుచున్న సంఘములలో జనుల అభిప్రాయములు మారినకొలది సాంఘికస్థాపనలు, ఆచారములును కూడ మార్గతత్వపు. సంఘముయొక్క స్థిరత్వమునకుపకరించు భావములకును చిత్తవృత్తులకును తోడుగా అప్పటిప్పటికి ఆవశ్యకమగు మార్పులను కలిగించు భావములు జనులలో వృద్ధిబొందించుచుండవలెను. ఇట్లుచేయుటకులన మొకవైపున నూతనోద్దేశ్యములు ప్రజలలో ప్రబలుచుండగా మరొకవైపున, నశించుచుండు మంచి పూర్వసాంప్రదాయములు నష్టములకు తిరిగి నిలువజేయుటకు కూడ ప్రయత్నములు జరుగుచుండును. అభివృద్ధి ను గురించు ప్రతిసంఘములోను పూర్వాచారపరాయణులకును, సమాజగురువులకును అత్యంత భేదాభిప్రాయములు కలుగుట సాధ్యభావకంకృషి. ఈ భిన్నాభిప్రాయములను యెల్లప్పుడును సంఘస్థుల జరుగుచు రాజీలు కుదురుచు, మనోనిశ్చయములకును, ఆచరణములకును, భేదములు ప్రతిదానియందును కనుపడక తప్పదు. ప్రొద్దసాంఘిక జీవనమును అవలంబించుటకు జనులు సిద్ధముగా లేకుండకను ప్రాతీక్షికనను జరుగుచునే యుండి సమాజావస్థామూల యేర్పరచుకొనట, సంఘికావస్థను కుపకరణమై యుండక తప్పదు. ఈ సత్యమును గ్రహించక, రాజకీయ, మత, సాంఘిక సంస్కర్తలు పూర్వాచారముల వాస్తవభూయిత్వము లని యెంచి వానిలో నుంచి యేమియు లేకలుట మూర్ఖావేశము. కొందరిట్టి వారు కూడ నుండుట మంచికే. నాడివెనకి పైబడు వారును వీరి బొరమండి కక్షించుకొనువారును న్యాయవాదులవలె యెవరిపక్షమున వారు గొప్పగా చెప్పకొని, యెవరిపక్షాని లోపములను సూత్రమే బయట పెట్టుచును. కాని సత్యము వీరిద్దరి వాదములకు మధ్యగా నుండవచ్చును. వీరుభయము ఒక సాంఘికనూత్రమును గ్రహించవలెను. సంఘముయొక్క రాజ్యశక్తిత్రయముగాని, సాంఘికస్థాపనగాని ఆ సంఘములోని సామాన్యజనులు తెలిసి తేటలనుబట్టియు అభిప్రాయములను బట్టి యుండును. జనులలో దున్న వత్తనుబట్టి అధికారుల దున్న వత్త యేర్పడి వృద్ధిపొందుచున్నట్లు ఉభయ పార్టీలవాడును, తామును, జనసామాన్యములోనుండియే వచ్చితిమనియు, వారి జ్ఞానాభివృద్ధినిబట్టియే సంఘములో మార్పులు జరుగును గాని, తొందరపడుటవలన లాభము లేదనియు, తమతోచేరనివారు గ్రహ్యులు, లోకకంచకులు లేకపిరికి పండులు అని చెప్పటం సరికాదనియు గ్రహించవలెను. సంఘ సంస్కర్తలు జనులతోరే మనోద్ధాత్త్యులకును ఐకమత్యమునకును మిక్కిలి ఆవశ్యకములని యెంతగట్టిగ నమ్మినను తాము ప్రోసేవేయ దలచుకొన్న సాంఘికాచారములలో మంచిని నిలువజేయుటకు ప్రయత్నించవలెను.

వైస్సూత్రములనుబట్టి, అతి దీర్ఘ కాలములో, ఆపరిమితమైన మార్పులు కలుగవచ్చును గాని కొద్దికొద్ది కాలములలో బహు స్వల్పమైన మార్పులతో వృద్ధిపొంది యుండక తప్పదు. వృత్తల మనోవృత్తులలోని మార్పులనుబట్టియే, సాంఘిక సంస్థాపనలును, ఆచారములును మారుచుండును; కాబట్టి గొప్ప మార్పులన్నట్టికిని జరుగవు. ఈనూత్రములను తెలిసికొని వేరు పొరియున్న ఆచారములు సులభముగ నశించవనియు అవికొంత నష్టమును కలుగజేయుచున్నను వానిలో నున్న నుంచినబట్టియే వానిని జనసామాన్యము అవలంబించుచున్నారనియు గ్రహించి నపుడు యిరుకత్తుల వాగ్వాదనలో కొంతవఱకు తీవ్రత కార్యము తగ్గును. పరిణామ సిద్ధాంతము జనుల ఆచారముల మీదను అభిప్రాయముల మీదను నిలుకడయైన గుణమునే కలిగించును. ఇట్టి సాంఘిక సూత్రములను గ్రహించక తీవ్రమైన మార్పులను సంఘములో చొప్పించ ప్రయత్నించిన యెడల స్వభావ సిద్ధముగ జరుగుచున్న మార్పులకు కూడ భంగము కలిగించి మనము చొప్పించ దలచుకొన్న సంస్కరణలకు కూడ వ్యతిరేక ఫలితములును సంఘము తప్పిచై అనేక కీడులును సంభవించును. అప్పుడు సంఘసంస్కరణయు కొంత కాలము వరకు వెనుకకు మునుగు, ఇవివరకు తీవ్రమైన ఉపన్యాసములను కొందరు మత కర్తలు సంఘ సంస్కర్తలు చేసి యువకుల ననేకమందిని నూతన సంస్కరణలలో దింపిరి. కాని వీరి యుద్దయములు, సామాన్యజనుల సంఘాచరణల మీద యింతవఱకు యేవిధమైన పనియు చేయచాలక పోయెను. మీరు మిక్కిలి సంఘ సంస్కరణ మన అజ్ఞానలకు హా

స్వాస్థ్యమైన విషయముగ కూడ కనపడు. యుటవలన సంఘాచార పరికలమల మత్స్యభావము. కాని మన మేమి చేయగలము? సత్యమును ప్రధానము. పరితనమునకును, కామరసభావము నుండువర్గత్రోవ యేదైనను కలదా? ఆలాగుననే సంఘమును మృద్ధిమాన స్వభావజనిత మయినదే గాని నికరిచేకులలో చేరు. మిక్కిలి ఓపుతో కొద్దిమార్పులను బాగుగ నానాచించి క్రమక్రమముగా సంఘములో చొప్పించుట సరియైన మార్గము. వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

గోదావరిజిల్లా కోర్టులో
O. P. 14 of 1917.
సామర్ల కొట కాపురస్తుడు లేటు వింజమూరి
లేంకట్రామయ్యగారి విల్లు విషయములో
పిటిషనరు—దువ్వవరహాలు,
ది 22-5-1916 న సంతకము చేసిన కాకి
నాడగో చనిపోయిన వింజమూరి వేంకట్రామయ్య
గారు ది 14-5-1916 న సంతకము చేసిన
వ్రాసిన విల్లు విషయములో సదరు వేంకట్రామ
య్యగారి ఆస్తికి తనకు పరిపాలనపత్రిక (Letters
of Administration) ను ఇప్పించవలసిన దని
గోదావరిమండలన్యాయస్థానములో పయినంబరున
అసలు దరఖాస్తు చేసినట్లు ఇందు మూలముగా
అందరికిని తెలియచేయడ మయినది. సదరు వేంక
ట్రామయ్యగారి ఆస్తియొక్క మొత్తము విలువ
రూ 98,650 లు గానున్నా నికరమయిన విలువ
రూ 14,650 లు గాను అయి యున్నది. సదరు
(ఆస్తి)విషయము 1917 న సంతకము ఏప్రిలు
నెల 17 వ తేదీన విచారించబడును. (740)
రాజమండ్రి. } ప్రొ. గంటి సుబ్బారావు,
26-3-1917 } పిటిషనరు వకీలు.

అద్భుతనివారిణి. 126
ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎల్లెస్ట్ బుక్ వెర్సు
ఇది బలహీను
లకును నీరసు
లకును మందు
నిద్ర లేకుండు
ట, బాపకము
తత్వజ్ఞులకును,
మెదడు నిర్దు
గా నుండును,
పనియందంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సర్దుర బలహీను
ఆజ్ఞాసము, శుక్లసప్తము పోగొట్టుట. విద్యార్థులకు, సాధార్య
యులకు గుమాస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొద
లగు వారికి ప్రశస్తమైనచుండు; బలమును గలిగించును. ఆ నేక
వేలయంతియందులన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదిన మే
ఒక బుడ్డిని కొని దానిసాస్త్రుల ఒకమాత్ర పరీక్షించుము.
25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0
నవీనము! నవీనము!!
పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు
ఆప్ట్ డిల్ బహన్
మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందుకట్టి అపూర్వ
వాసనయున్న కలను. ఆలోచనలో సాగాము మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బోధిగాలేదు. చేతిసంకల్పలో గాని చొ
క్కాయ వైనగాని 2-కి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక చందన
నను మధ్యలోనుంటే యంత సుఖయైన వాసనను ఆకు
భవించ వచ్చునో అంత ఆకుభవించును. ఇతర వాసనలు యే
వేని యుండినా యీ ఆటోమిక్ బహన్ యొక్క వాసన ప్రాధా
న్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము.
తల 1/2 (ద్రాసు బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0) వి. సి. చార్జి
, 1 (ద్రాసు బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0) రూ. 0-4-0
,, 1/2 ఆవునూబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లో యూడియన్ డ్రాగ్ అండు తెలికలో రింగ్ మెను.
మె 155, జుహాపూసీగు వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యెడంటు:- కె. నాథా పురుషోత్తం నూర్జీ,
వై నాటకాదుకోడ్, మద్రాసు.

మాయణము - ఆంధ్ర వచనము.

మ అతిసుందరమైన 150 పటములున్నవి.

అట్టబైండు 1-0-0 క్యాబిన్ 1-4-0

కాండము 1-వ భాగము	1-0-0	1-4-0
2-వ భాగము	1-0-0	1-4-0
3-వ భాగము	1-4-0	1-8-0
4-వ భాగము	1-0-0	1-4-0
5-వ భాగము	1-8-0	1-12-0
6-వ భాగము	1-0-0	1-4-0
7-వ భాగము	1-0-0	1-4-0
8-వ భాగము	1-0-0	1-4-0

సంపుటము 8 సంపుటములు.

బాల, ఆయోధ్యాకాండములు - 1 సంపుటము 3-8-0

ఆరణ్య, కిష్కింధా, కున్దరకాండములు - 1 సంపుటము 4-8-0

యక్షకాండము - మాయాభాగములు, 1 సంపుటము 3-8-0

తైత్తిరీయోదీపిక - 80 పాద్యకాగములపైన నుంచి

అద్భుత, మేలైన కాళీకోశము, బాల, ఆయోధ్యాకాండములు చేరి 1-సంపుటము 5-0-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,

(285) ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును.
పాద్యపు నొప్పుల బార
దోలును. వాయువు
పోట్ల పోగొట్టును.
నువాసనగలిగి యుండును.

ప్రసిద్ధియింట్ల నుండదదినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమును
తయారుచేయుటకు మంచిమందు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, క్రేలింగ్స్ట్రు, బొంబాయి
7, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయ్యప్పాపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిఫికేషన్లు - బొమ్మలకాట్టలు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించేదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్సు, విశాఖపట్టణము.

అగరువత్తులు 100-కి రూ 1-0-0.

ఒక్కొక్క ఊడుగు తీయు రెండుగంటల సేపు కాలును. దీని సువాసన 2 క్రోసులమార్గము వ్యాపించి మనోల్లాసము కలిగించును. అంబర్, బెన్జోయిన్, కస్తూరి, యేరక మైన 100-కి రూ. 1.

ది ఆంగ్లో యిండియన్ ట్రైడింగ్ కంపెనీ,

724 105, చామరాజుపేట, బెంగళూరు సిటీ.

సీమిల్లు ఎక్కడైనా విరిగిపోయినదా? మద్రాసు, రాయపురముపోస్టు, బేసికాఫోర్డి, సి. గోపాల నాయక్ అండుసన్సు వారు చాల త్వరితముగను శ్రేష్ఠముగను బాగుజేయుదురు. 557

చాధాపీడితులకు పరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి. సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

ఆ పరిభ్రష్టుల రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కిరీటమునంటి నుండు. కురుపులను, మచ్చలను గండమాలలను తొలగించి, ప్రాణిశోషణలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

చాధాపీడితులకు గుణి మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యస్థమైనను అన్ని విధములైన వోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధమును కారణబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాశోగ్యమును గలగ జేయును. 16 రోజులవరకు వండుటకు 4 డోసుల బుడ్డిలలో ఆమృతమును.

ప్రాప్తియరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No 2. BOMBAY.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,

[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.

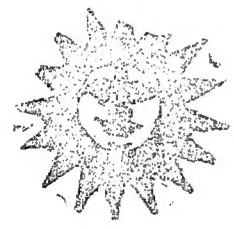
కాశీలోనుండు అనేక చిత్రమయిన మంచి వస్తువులు వీరు బహు చవుకగ సప్లయచేతురు.

ఒకసారి ఆగరు యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలను.

కస్తూరి	తులం 1 కి రూ. 30-0-0
రసభస్మము	తులం 1-కి 0-10-0
కుంకుమపువ్వు	తులం 1-కి 2-0-0
గోరోజము, మంచినీ	... 7-0-0
ఆదిపచ్చికానా తేక జాన్న	... 8-8-0
పచ్చకర్పూరం	... 2-0-0
బాలాచృతము సీసా 1-కి	... 0-12-0
మండుకు నూనె సీసా 1-కి	... 0-6-0

అమృతాంజనము డిపో. బొంబాయి, అండ్ మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మానవజ్ఞదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక్షాదస్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(55) 21. హమ్మంవీధి, బొంబాయి.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు గలగుటకును తిరిగియు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎక్కువ నడుచుచో ఏయే భాగములు ఏయేపనులచేయునో అవి తెలిపి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యియ్యవలయు. స్వల్ప అభ్యాసభూమికముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరకట్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించివలయును. అందులకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు ఏప్రిల్ 1 వ తేది నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈనెల 31 వ తేదికి గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తావోసంబడును. ఈక్రింద నుదాహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు
Galley & Co., 149, Broadway Madras.
Telegraphic Address:— "GALY" Madras.

ఇందుమతీ పరిణయము.

టమాకభార్య తీ కృపాంశుకావ్యము రు. 0-10-0

అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయము

సుస్మృతాలంకారకావ్యము రు. 2-0-0

నైరెంటిని ఏకకాలమున గొరువిద్యార్థులకును, పుస్తక భాండాగారములకును, గము వెల. ఈమార్చి నెల ఆఖరువరకు మేనేజరు, ముసునూరు యస్టేటు నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.

628

కీర్తికేళులైన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖమ్మలు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిపో వారి దివ్యోషధములు.

రు.ఆ.	రు.ఆ.	రు.ఆ.
రంతియార్లు పండ్లుతోముటకు ... 0-2	తామర తైలము; తామర, తీటుకు ... 0-4	మోహిని తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు ... 0-12
జిర్కాసాహసము మాత్రలు అజీర్ణమునకు ... 1-4	కుమ్మకు తైలము డబ్బీ 1-కి ... 0-4	రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు ... 0-8
రంతియార్లకు పండ్లుపోటుకు ... 0-8	సురత్రిదావకము సీసా 1-కి ... 1-0	ఉబ్బిసమునకు మందు సీసా 1-కి ... 1-0
గజగుడికలు ధాతుపుష్టికి ... 1-0	కఫహరి శీతగట్టు దగ్గులకు ... 1-4	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, మంచివి 50-కి ... 0-10
స్వర్ణహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి ... 0-12	కఫహరిచూర్ణము. దగ్గు, ఉబ్బిసములకుడబ్బీ 1-కి 0-8	సుఖభోగి మాత్రలు ... 1-0
మూలకింకకు తైలము డబ్బీ 1-కి ... 0-12	వాయువుపోట్లకు మందు ... 1-0	సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు ... 1-0
శేనుకుంకు తైలుకాటుకు సీసా 1-కి ... 0-8	సుందరితైలము, ముఖకాంతికి ... 0-8	విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ... 0-8
కైత్రాంజనము కంఠివ్యాధులకు ... 0-4	పసుళ్లకు తైలము శీతపసుళ్లకు ... 0-6	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ... 0-8
రంతియార్లకు నాలిభేనులకు ... 0-6	కష్టభాలహరి చెవిపోటుకు ... 0-6	శిరోవేదన మాత్రలు తలనొప్పులకు ... 0-12
గజ్జిక తైలము గజ్జిచీడలకు డబ్బీ 1-కి ... 0-2	జాలాచి మాత్రలు మలబద్ధమునకు ... 0-8	కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-కి ... 0-8
చామర రొమ్మము సీసా 1-కి ... 0-6	బంతువారహరి ఎమిడికలకు ... 0-8	శగకు ద్రావకము సీసా 1-కి ... 1-0
తెలుగు మందు సీసా 1-కి ... 0-4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు ... 1-0	తాంబూలమాత్రలు, సువాసనగానుండును 50-కి 0-8

పాప భక్తులు వేటు.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అండు బొంబాయి.